

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 28.

bb 1. a szocialista brigádmozgalom kiscesten

i gy/mm um zs hgy

1974. január 28.

a kiscesti üzemek, vállalatok ebben az esztendőben - a tervek szerint - hét százalékkal növelik termelésüket. a maguk elé tűzött cél valóra váltásának fontos tényezői a szocialista brigádok, a versenymozgalom eredményei. ezzel kapcsolatban molnár endre, a xix. kerületi pártbizottság első titkára az mti munkatársának elmondta:

- örömmel állapíthatom meg, hogy mind fontosabb tényezői a termelési tervek teljesítésének, mindinkább meghatározói a fejlődés ütemének a szocialista brigádok. az utóbbi három esztendőben már csak azért is állandó figyelemmel kísértük a kerületi munkaverseny-mozgalom eredményeit, s fogalmazzuk újra, miként válhatnak a szocialista brigádok még hatékonyabb segítőivé a gazdasági feladatok megoldásának. a kiscesti vállalatok, ipari szervezetek több mint tízezer embert foglalkoztatnak, s a munkások több mint 60 százaléka bekapcsolódott a gazdaságosabb, szervezettebb termelésért folyó versenybe. megemlítem: három évvel ezelőtt csupán 50 százaléku volt tagja a szocialista címért versenyző munkacsapatoknak. a mozgalom fellendülését nemcsak a számszerű növekedés bizonyítja, hanem az is, hogy ma már a szocialista brigádtagok csaknem egyharmada ifjúmunkás.
/folyt.köv./

- 1 -

g

bb 1./ a szocialista ....folyt./um

- a munkásnők, asszonyok is nagy erőt képviselnek a mozgalmon belül. a vörös október férfiruhagyárban például a női brigádok 70:30 arányu „főlényben”, vannak. az utóbbi esztendőben kispesten a szocialista brigádmozgalom sok új vonással, különböző versenyformákkal gazdagodott. évről-évre kiemelkedő teljesítményükkel bizonyítanak a „szakma legjobbjai”, „hasznos feladatokat vállaltak a brigádok közösségei és magasabb szintű versenybe kezdenek a vállalatok, valamint azokon belül az ugyancsak szocialista címért küzdő üzemrészek, gyáregységek is.

- az eredmények köteleznek, elsősorban arra, hogy mielőbb leszámoljunk a brigádmozgalom további szélesítését nehezítő hibákkal. a további fejlődésnek például egyik lényeges feltétele, hogy a vállalatok vezetői végképp szakítsanak a helyi feladatokat, terveket illetően a korábbi „zárkózottsággal”, s az éves programokat részletesebb bontásban ismertessék meg a dolgozókkal. idejében, konkrétan határozzák meg, milyen segítséget várnak egy-egy üzemrészről, brigádközösségtől. most szinte valamennyi kispesti vállalatnál már decemberben tájékoztatták a gazdasági vezetők a következő évi versenyfeladatokról a kollektívákat. a gránit csiszolókorong és kőedénygyárban azonban már ennél is előbbre tartanak: itt negyedévi bontásban, s üzemrészre, brigádközösségre vonatkozó részletességgel dolgozták ki a következő évre szóló programot.

- külön szeretnék szólni a vörös csillag gépgyár helyzetéről. a nagymulti iparvállalatnál az elmúlt év első felében végrehajtott létszámátcsoportosítás következtében sok munkabrigád átalakult vagy megszűnt. a vállalat újjászülése, termékszerkezetének átalakítása nem nélkülözheti a szocialista brigádmozgalom újjászervezését, erejét. örömmel mondhatom el, hogy a múlt év végén ismét megalakultak a munkabrigádok: jelenleg 148 szocialista brigádban 1.100 dolgozó végez odaadó munkát a vörös csillag gépgyár feladatainak megvalósításáért.

/folyt.köv./

- 2 -

g

bb 1./ a szocialista ...2.folyt./um

- véleményünk szerint sok még a kívánnivaló a szocialista munka élcsapatainak erkölcsi és anyagi megbecsülését illetően is. nagy ösztönző erőt jelentene a munkahelyeken, ha a legjobb eredményeket elért brigádok munkamódszereit közkinccsé tennék, sikereik nagyobb nyilvánosságot kapnának. a negatívumok közé soroljuk azt is, hogy a vállalatok a jutalmazásokra szánt összegekkel „bátortalanul”, gazdálkodnak. a jövőben a jutalmakat a végzett munkával arányban kell meghatározni, s elsősorban a vállalati és a népgazdasági érdekeket közvetlenül szolgáló termelőmunka jutalmazására kell nagyobb hányadot fordítani. valamennyi gyárban, üzemben nagy súlyt kell helyezni a szocialista brigádok kulturális nevelő tevékenységére: több kezdeményezés szükséges a brigádtagok szakmai továbbképzésében, műveltségének növelésében. nagy felelősség hárul a szocialista brigádokra a munkahelyi környezet alakításában, a munkahely iránti vonzódás erősítésében, a törzsgárda kialakításában. mégis, gyakran előfordul, hogy a jól összeszokott, többszörösen kitüntetett brigádok nem szívesen vesznek maguk közé új tagokat, mert féltik eredményeiket, újabb sikereiket. hiba az is, hogy nem foglalkoznak eléggé az újonnan felvett dolgozókkal, nem segítik kellően az iskolapadból a termelőüzembe kerülő ifjú munkatársakat. pedig a munkaerővándorlás csökkentése, az új dolgozók mielőbbi beilleszkedése a vállalat, a helyi termelőmunka közös érdeke.

/mti/

--

bb 2. mocsári ciprusok, puhatestűek faunája - védetté nyilvánították a homok kilátóját, a szabadszállási „strázsahegyet”,

vid/um fm hgy

1974. január 28.

újabb területeket nyilvánítottak védetté a duna-tisza közén, ahol nagy gonddal őrzik a táj ritka növény-és állatvilágát. eddig 720 hektárra terjesztették ki a védelmet, s még további ötszáz hektár terület védetté nyilvánítását sürgetik. így a napokban újabb helyeken tűzik ki a természet védelmét jelző táblákat. többek között megóvják a pusztulástól a kunadacsi ugynevezett „hodályi fenyeveszt”, is, amely hamvas és mézgás égerrel elegyítve díszlik.

/folyt.köv./

- 3 -

g

bb 2./ mocsári ciprusok ....folyt./um

ugyancsak ritka fatársulást óvnak kecskemét határában: a hetény-
egyházi „pusztai tölgyest,, , amely a duna-tisza közén egykor
uralkodó természetes növénytakaró maradványa. a hatalmas tölgye-
sek alját vadmogyoró és galagonya nőtte be. így állandó éléstára
a vadrezervátumnak. itt őrzik, s a jövőben kerítéssel védik a
„hétfa,, elnevezésű óriástölgyet is, amely 30 méter magas, és
hétágu törzséről kapta a nevét. védetté nyilvánították a sza-
badszállási „strázsahegyet,, is. a kunszentmiklósi szik-terü-
let és a homokhátság választó vonalán 105 méter magasra pupo-
zódott homokbuckáról belátni az alföld sík táját.

a továbbiakban még kilenc ritka faunájú területet kell vé-
delem alá vonni. közülük különösen érdekes a tabdi erdő egyik
mélyfekvésű része, ahol 36 fajta vízi- és szárazföldi puhates-
tű él. védelmet érdemel a hercegszántó határában lévő
karapancsai parkerdő is. a duna-ártéri erdőben 200-300 éves töl-
gyesek állnak, s különlegessége a vadborostyán, amelytől örök-
zöld a park. itt díszlik egyedül az országban a mocsári ciprus.
az érsekcsanádi erdő rész pedig ritka aljnövényzete miatt igényli
az óvást. erdei ibolya, gyöngyköles, gyöngyvirág, hamvas szeder,
siskanád, mécsvirág, sédkender és benge uralja a tisztásokat s
a fák alját./mt1/

..-

bb 3. épül a „boldog öregek városa,, szócön

vid/um fm hgy

1974. január 28.

a program szerint halad szócön a „boldog öregek városa,,
elnevezésű szociális otthon építése. a szöckörnyéki első
bauxitbányászok egykori lakótelepét veszprém megye üzemének,
szövetkezeteinek és társadalmi szervezeteinek összefogásával a
magukra maradt öregek otthonává alakítják át.

a társadalmi összefogás eredményeként befejezés előtt áll
már nyolc lakóépület és a főépület építési, valamint szerelési
munkáinak nagy része. az idei program szerint további két ház
építését fejezik be. a két éve tartó építkezésekben, szerelési
munkákban veszprém megye szinte valamennyi üzeme, szövetkezete
és kiszervezete részt vett. a társadalmi munka értéke meghalad-
ja a négymillió forintot. különösen sokat segítettek az ipari és
a fogyasztási szövetkezetek, valamint a már kiürült bánya lakó-
telepét átadó bakonyi bauxitbánya vállalat. a kiszervezettek
felhívására a szakmunkástanulók csupán az elmúlt évben harminc-
ezer óra munkát végeztek az építkezéseken.
/folyt.köv./

- 4 -

g

bb 3/épiül .....folyt./um

a központi fűtéses, földszintes házakban nagyrészt kétsze-
mélyes szobákat alakítottak ki. minden épületben két társalgó,
a szobákban telefon és a családi otthonok hangulatát idéző
berendezések teszik kellemessé az öregek otthonát.

a társadalmi összefogás eredményeként ebben az évben várha-
tón már 200 idős ember talál otthonra a husz holdas parkerdő
közepén álló „boldog öregek városában,,. /mt1/

..-

bb 5. a hegyközi falvakból mintegy hátszáz embernek biztosítot-
tak munkát az újjáépített hollóházi porcelángyárban

vid/um fm hgy

1974. január 28.

észak-magyarország egyik legrégebbi üzeme, a vasutvonalától
még ma is távol eső hollóházi porcelángyár újjáépítése után a
hegyköz ipari központja lett. modern épületeiben és propán-bután
gáztüzelésű alagutkemencéiben az eddiginél lényegesen jobb mi-
nőségű finomporcelán-termékekből évente háromszáz tonnával ter-
melnek többet, mint a rekonstrukció kezdetén. a termelés ilyen
arányu növelését a régi munkásgárdával, - amely a község lakói-
ból távozott össze - már nem tudták megoldani. ezért a gyár
újjáépítése alatt a közeli, munkaerőfelesleggel rendelkező hegy-
közi falvakból folyamatosan számos olyan új dolgozót és fiatalít
vettek fel, akiknek nagyobb része mezőgazdasági munkás volt. ezek
betanítására és a szakemberutánpótlás biztosítására az üzem kü-
lönöző tanfolyamokat és szakmunkásképző iskolát szervezett. a
gyár rekonstrukcióját az elmúlt évben fejezték be és a korszerű
üzemrészekben jelenleg két műszakban több mint ezer embert foglal-
koztatnak. ebből mintegy hátszázan „vidékiek,,. ezek utazta-
tására rendszeres autóbuszjáratot szerveztek füzér, pusztafalu,
nyíri, füzérkomlós, bózsva, kajata és kovácsvágás községekben.
így az újjáépített gyár több mint harminc kilométeres körzet-
ben biztosított elhelyezkedést olyan mezőgazdasági dolgozóknak,
akiket a helyi termelőszövetkezetek nem tudtak folyamatosan
alkalmazni. /mt1/

..-

- 5 -

g

bb 4. matematika és fizika - tájékoztató a közös érettségi-felvételi írásbeli vizsgákról

i szö/gk um szö hgy

1974. január 28.

mint ismeretes: az idén matematikából és fizikából közös érettségi-felvételi írásbeli vizsgát szerveznek a felsőoktatási intézményekben. a közös írásbeli vizsgán részt kell vennie mindenkinek, aki olyan felsőoktatási intézménybe pályázik, ahol matematikából vagy fizikából, illetve mindkettőből írásbeli felvételi vizsgát kell tenni. azok számára, akik ebben az évben fejezik be középiskolai tanulmányaikat - nappali, esti vagy levelező tagozaton - sikeres dolgozatuk egyben az érettségi vizsga teljesítését is jelenti; ezekből a tárgyakból a korábban érettségizetteknek is ezen a vizsgán kell részt venniük, ha felsőoktatási intézménybe jelentkeznek. a közös írásbeli időpontja: május 28-29.

megfelelő csoportosítással és beosztással lehetővé teszik, hogy egy pályázó egy napon csak egy tárgyból írjon dolgozatot, akkor is, ha mindkét tárgyból kell felvételi vizsgát tennie. a közös vizsgák helyei általában a megyeszékhelyek és azoknak a városoknak az oktatási intézményei, ahol egyetemek, főiskolák vannak /például Keszthely, Sopron, Gödöllő/. akik nem a vizsga székhelyén laknak és mindkét napon írásbeliznek, az oktatási intézmények kollégiumaiban önköltséges szállást kaphatnak.

minden jelentkezőt az a felsőoktatási intézmény hív be vizsgára, ahová felvételi jelentkezési lapját benyújtotta. a közös vizsgák matematika-fizika feladatsorait középiskolai szaktanárokból és egyetemi, főiskolai oktatókból álló bizottságok állítják össze.

a feladatsorokban szereplő példák száma - a tudományos társulatok javaslatait is figyelembe véve - előreláthatólag matematikából nyolc, fizikából hat lesz. a feladatok tartalmi követelményszintjét a jelenlegi oktatott középiskolai tananyag szabja meg. a feladatsorokban szereplő példák tehát megoldhatók lesznek a középiskolákban jelenleg oktatott csökkentett mennyiségű tananyag úgynevezett „törzsanyagának”, ismeretében.

/folyt.köv./

- 6 -

g

bb 4./ matematika .... folyt./um

a középiskolai tanulmányaikat most befejezők között olyanok is lesznek, akik nem vesznek részt a közös vizsgán, mert csak érettségizni akarnak vagy olyan felsőoktatási intézménybe jelentkeznek, ahol nem kell sem matematikából, sem fizikából felvételizni, ezekből a tárgyakból mégis írásbeli érettségit szándékoznak tenni. a részükre készülő matematika- és fizika-dolgozat feladatsorai - az érettségi vizsgaszabályzatban meghatározott elvek szerint - jellegükben különböznek a közös írásbelitől.

természetesen a felvételi vizsgák szóbeli részén is érvényes, hogy a követelményszint igazodik a középiskolai tananyag „törzsanyagához”, az illetékesek a felsőoktatási intézményeket már tájékoztatták a középiskolai tananyag-csökkentésről. a szóbeli felvételi vizsgákon a középiskolai szaktanárok részvételét biztosítani kívánja a művelődésügyi minisztérium. a felkért középiskolai tanárok a felvételi bizottság teljes joga tagjaként vesznek részt a felvételi munkában. ezzel a megoldással kölcsönös tapasztalatcserére nyílik majd lehetősége a középiskolai tanároknak és az egyetemi oktatóknak.

közös érettségi-felvételi vizsgát szerveznek a szakközépiskolák és egyes főiskolák. ennek a vizsgaeljárásnak az a célja, hogy a szakközépiskolai diákok szakirányu továbbtanulását segítse elő. az előzetes jelentkezés alapján több mint 2400 diák közös vizsgáztatására kell felkészülni.

ebben az évben a közös érettségi-felvételi vizsgaeljárásban részt vesznek a gépészeti, villamosipari, mezőgazdasági szakterület szakközépiskolái, főiskolái és főiskolai karai, valamint a kereskedelmi és vendéglátóipari szakterület szakközépiskolái és a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola.

a közös vizsgán részt vevő diákok, ha matematikából felvételi vizsgát kell tenniük, megírják matematikából a többi pályázóval együtt az érettségi-felvételi vizsgadolgozatot, a továbbiakban pedig eleget tesznek a szakközépiskolai érettségi követelményeknek azzal a kiegészítéssel, hogy számukra matematikából a szóbeli vizsga is kötelező. a szóbeli vizsgatárgyak tartalmát az érintett főiskolák és szakközépiskolák oktatóiból szakterületenként /műszaki, mezőgazdasági, kereskedelmi és vendéglátóipari/ szervezett bizottságok meghatározzák és összeállítják a vizsgatételeket, hogy a követelmény mindenhol azonos legyen.

/folyt.köv./

- 7 -

g

bb.4./ matematika ...2.folyt./um

közös érettségi-felvételi vizsgát olyan szakközépiskolákban szerveznek, ahol legalább 15 tanuló jelentkezett a vizsgára. ahol a jelentkezők száma ennél kevesebb, a diák választása szerint vagy a lakóhelyéhez legközelebb eső azonos szakirányú szakközépiskolában vehet részt közös vizsgán, vagy a választott főiskola rendes felvételi vizsgájára jelentkezik. az érettségi vizsgabizottság egyben az illetékes szakterület főiskolai csoportjának egyik felvételi bizottsága is. így az érettségi vizsga elnöke a főiskola egyik vezető oktatója. /mti/

--

bb.6. primőr típusu növényház és olcsó fóliaház felsőbagodról

vid/p fm hgy

1974. január 28.

zala megyében a felsőbagodi mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat számos mezőgazdasági munka-és élelmiszeripari gép gyártása mellett berendezkedett a nagyüzemi zöldségtermesztési program műszaki feltételeinek megteremtésére is. megépítettek például egy bárhol telepíthető növényházat, amelynek szerkezete, belső berendezése, hőellátó rendszere is hazai. kivánság szerinti nagyságban, előregyártott elemekből szerelhető össze, belső térkialakítása pedig gépi művelést tesz lehetővé. hőellátásához alkalmazható szén, fűtőolaj, földgáz vagy termálviz. alkalmazható benne légtér vagy fűtés egyaránt.

mivel a növényház egymagában nem oldja meg a tömegmértű zöldségtermesztést, ezért kiegészítőként olcsón előállítható, egyszerűen összeszerelhető, tetőszellőztetővel ellátott fóliaházat is szerkesztettek. ez lényegesen olcsóbb az eddig ismert hazai és importból származó növényházaknál, alkalmazása pedig fellendítheti a nagyüzemi zöldségtermesztést. az új típusú fóliaház egyes részei 9 méter szélességű blokkokból állnak és 5-10 hektárnyi összefüggő terület is betelepíthető vele. méreteinél fogva gépi művelésre alkalmas terület áll rendelkezésre a fólia alatt. /mti/

--

bb.7. felfedező utra készül az állami hangversenyzenekar

i ró/gg/p hi hgy

1974. január 28.

a magyar állami hangversenyzenekar 15. éve állandó vendége a nyugatnémet nagy hangversenypódiumoknak. jelenleg is tartó turnéjuk érdekessége, hogy a stuttgarti hangverseny volt a 150. fellépésük az nszk-ban. az együttes hazatérése után csak néhány hétig lesz itthon és máris utazik tovább, hogy nagyszabású turnét bonyolítson le olyan helyeken, ahol magyar zenekar még nem járt.

/folyt .köv./

-8-

bb.7. felfedező....folyt /p

a zenekar február 27-től április 14-ig 54 hangversenyt ad a távol-keleten és közben 62.000 kilométert utazik.

„felfedezőutjuk”, első állomása a fülöp-szigeti manila lesz, onnan japánba utaznak, ahol 12 hangversenyt adnak. tokió, osaka, hirosima mellett még kilenc városban lépnek fel. innen ausztráliába repülnek, ahol 14 hangversenyt adnak öt nagyvárosban: perthben, melbournban, sydneyben, brisbaneben és adelaideben. ausztrália után singapore következik két koncerttel. a hangversenyeket ferencsik jános és lukács ervin vezényli, a szólisták: kiss gyula, szenthelyi miklós, valamint a zenekar tagjaiból alakult fuvósnégyes- keményi jános, horváth lászló, ifju hara lászló és friedrich ádám lesz. hazatérve április 22-én szerepelnek először a „tavaszi bérlet”, -ben.

filharmóniai bérlet rangját a legjobb hazai zenekarok, kórusok, karmesterek és szólisták biztosítják ezuttal is. világgjáró külföldi művészek sora lép fel a bérleti hangversenyeken. lovro von matacic, andró navarra, valerij klimov szovjet hegedűművész, számos nagy zenei verseny győztese, maurice andré, a világ legjobb trombitaművésze. rudolf kerer szovjet pianista hatalmas sikerére a mai napig is emlékezik a budapesti közönség. frankl péter, doráti antal, valamint okko kamu az 1971. évi karajan karmester-verseny győztesének fellépése csak fokozza a bérletsorozatok vonzerejét.

a tavaszi bérlet műsora igen érdekes és változatos. az oratóriumok közül ki kell emelni verdi: requiem, haydn: theresiémesse, bruckner: te deum, carissimi: jephte, a magyar vokális művek közül balassa sándor: y-kantátája, farkas ferenc: cantus panonicusa előadását és durkó zsolt nagyszabású művének, a „halotti beszéd”, -nek az ősbemutatóját. a népszerű szimfóniák és versenyművek mellett ilymódon a kortársi zene is méltóan szerepel a hangversenyeken. /mti/

--

bb.8. a fakadó vizek elvezetésére szivárgó rendszert építenek tokaiban

vid/p fm hgy

1974. január 28.

a tiszán levonuló árhullámok az utóbbi években gyakran okoztak gondot toka térségében, ahol a nagy víznyomástól a védőgátak mellett könnyen veszélyt okozó fakadó vizek, úgynevezett buzgárok keletkeztek. ezek megszüntetésére érdekes és sokat ígérő árvízvédelmi munkák kezdődtek.

/folyt köv ./

-9-

g

bb.8. a fakadó.....folyt /p

igy például az egyik legkritikusabb gátszakaszon, amely tokaj belterületét védi, mintegy hárommillió forintos költséggel szivárgó rendszert építenek. ez a rendszer betonlefolyó árkokból, aknákból és ugynevezett drén-csővekből áll majd, és árvi- zek esetén mintegy másfél kilométer hosszú gátszakaszból gyűj- ti össze, s vezeti el a káros fakadó vizeket. hasonló munkák folynak tokajtól lejjebb a tiszta taktaközi védővonalán. a faka- dó vizek megszüntetésére a gát víz felőli oldalán kísérletkép- pen egy kilométer hosszúságban ugynevezett bentonitos vízzáró falat építenek. a gát lábától lefelé négy méter mélységben vékony rést vágnak, amelyet hegyalja ásványával töltenek ki. ez az anyag vízzel érintkezve megduzzad és tökéletes vízzáró réteget alkot. a szivárgó rendszer és a vízáteresztő altalajt elzáró kísérleti bentonitfal az év végére készül el. /mti/

--

bb.9. rongálól tolvaj - egyévi szabadságvesztés

i bc /gk/hl/ hgy

1974. január 28.

czirók lászló 27 éves csillás, sitkei lakos éjszaka a fő- városban sétálva látványosan betörte egy közért-üzlet kiraka- tát, s onnan egy üveg tömény italt ellopott. más alkalommal a petőfi-híd budai hídfőjének közelében lefeszítette egy felvonu- lási épület ajtajáról a lakatot, s a helyiségből különféle ruhaneműket vitt el. ezeket később - miután cselekményére fény derült - lefoglalták nála.

a ii.-xi.-xii. kerületi bíróság czirók lászlót visszaeső- ként elkövetett rongálás büntetéseért és lopás vétségéért joge- rősen egyévi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte. /mti/

--

-10-

bb 10. meggyorsul a vasuti pálya korszerűsítés, tovább épülnek az autótutak és a metró
- mintegy 12 milliárd forint a közlekedés fejlesztésére

i kf/tm-ju hgy

1974. január 28.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium felmérése szerint az ágazathoz tartozó vállalatok eredményei 1971-73. között a iv. ötéves terv előirányzataihoz képest, sőt azokat valamelyest meg- haladóan alakultak. a minisztérium irányelvei alapján, amelyek a népgazdasági szintű feladatokat rögzítik - most készülnek a vállala- tok idei tervei. az elképzelésekről a minisztérium közlekedés- politikai főosztályán tájékoztatták az mti munkatársát.

az egész ágazat feladata a népgazdaság fejlődésével össz- hangban növekszik, ezen belül azonban eltérnek a tennivalók; a köz- lekedéspolitikai koncepció érvényesülése folytán a legtöbb munka a- rányosan a közuti, az autóközlekedésre hárul. az idei feladatokat úgy határozták meg, hogy továbbra is minél jobban megközelítsék az öt- éves tervidőszak előírásait, s némileg már megalapozzák a követke- ző éveket is.

a rendelkezésre álló eszközöket és a lehetőségeket is figye- lembe véve a nagyobb szállítási igények kielégítésére az idén is ké- pes lesz a közlekedés. a fuvarszközök helyenkénti hiánya, a korlá- tozott fejlesztési lehetőségek miatt azonban számolni kell azzal, hogy a közlekedési szolgáltatások színvonala az indokoltnál lassabban növekszik. komoly erőfeszítésekre, anyagi áldozatokra lesz szükség ahhoz, hogy az autóbusszállomány elégséges legyen. hasonló problémát a kormányhatározatban előírt tehergépjármű-park korszerűsítése. a gondok ellenére bizonyos mértékben tovább javul az utazások minő- sége, az utaskiszolgálás, valamelyest enyhül a távolsági autóbussz- közlekedés zsufoltsága, javul a helyi autóbussz közlekedés; az utas- szám egy százalékos növekedésével, s a zsufoltság némi csökkenésével számolnak. a személyszállításon belül a legdinamikusabb továbbra is a nemzetközi forgalom fejlődik. a teherfuvarozásban a teljesítmény mintegy 5-6 százalékos növekedésére számítanak.

a vállalatok anyagi lehetőségeit ugyan még nem ismerik, de arra számítanak, hogy a minisztérium felügyelete alá tartozó köz- lekedés beruházásaira a tavalyival azonos összeg, mintegy 12 mil- liárd forint jut. a hírközlés, az autóközlekedés, a szervizháló- zat és a kereskedelmi hálózat fejlesztését szolgáló vállalati beru- házásokat mintegy 700 millió forinttal támogatja az állam.

/ folyt. köv./

8.15/ju

- 11 -

930 g

bb 10. / meggyorsul a ... 1. folyt./-ju

a rendelkezésre álló összegből, s bankhitelből egyebek között meggyorsítják a vasuti hálózat fejlesztését, az eszközöket a pályakorszerűsítésekre koncentrálnak. ez lehetővé teszi, hogy a tavalyinál 50 százalékkal több, összesen 320 kilométer hosszúságú vasuti pálya rekonstrukciójára, 114 kilométer vasutvonal villamosítására kerüljön sor. további 150 kilométer vonalat szerelnek fel automatikus térközbiztosító berendezésekkel, ilyen célra az idén többet fordítanak, mint amennyit az egész tervidőszakban korábban szántak. a tavalyi előkészítő munkák eredményeként erősödik a forgalomátterelés, a körzetesítési program végrehajtása; mintegy 200 kilométernyi vasutvonal forgalmát számolják fel, s terelik közutra.

a személy- és teherszállítási feladatok ellátását megközeleltően 100 villamos- és diesel-mozdony, öt motorvonat, 130 vasuti személy, és 3654 teherkocsi, továbbá 700 autóbusz, 1800 teherautó, és 450 pótkocsi beszerzésével segítik.

a tömegközlekedés fejlesztése során a fővárosban folytatódik az észak-déli metróvonal gyorsabb ütemű építése, s 120 millió forint állami támogatással is javítják az autóbuszközlekedést.

az országos közúthálózat fejlesztésében a legnagyobb munka az m-1, az m-3, és az m-7-es autópályák építése, az algyői tiszahid üzembehelyezése. több mint 4.5 milliárd forintot fordítanak az országos úthálózat korszerűsítésére, fenntartására. ezen kívül az előírt program alapján folytatódik a bekötőút építés. a közlekedéshez kapcsolódó ágazatok közül új egységekkel bővítik az autókalkatrész kereskedelmi hálózatot, s további évi 1.3 millió órával bővítik a szervizkapacitást. /mti/

--

bb 11. szarvasmarha tenyésztési országos operatív bizottság alakult
1 jg/gg-ju hgy 1974. január 28.

a szarvasmarha tenyésztés fejlesztésére hozott kormányhatározat végrehajtásának elősegítésére a mem létrehozta a szarvasmarha tenyésztési országos operatív bizottságot, amely dr. Kovács Imre mem főosztályvezető irányításával megkezdte működését.

/ folyt. köv./

8.22/ju

- 12 -

gkeg

bb 11. / szarvasmarha ... 1. folyt./-ju

a bizottság folyamatosan vizsgálja meg a szarvasmarha tenyésztés legfontosabb elméleti és gyakorlati kérdéseit. egyebek között elemzik, hogy milyen módon lehetne csökkenteni az egyes fertőző betegségek - például a gümőkór, brucellózis, vírusos betegségek, stb - által okozott károkat. főképpen azt vizsgálják, hogy milyen állategészségügyi teendőket kívánnak a legújabb tartási rendszerek és a hazai szarvasmarha tenyésztésben jelentős gazdasági hasznot hozó hizlalás.

a bizottság felhívta a figyelmet arra, hogy a hizlalásra, - az ugynevezett husirányu szakosodásra - berendezkedő gazdaságok anyagi ösztönző-rendszerét mielőbb ki kell alakítani. a bizottság azt is megállapította, hogy a kisebb gazdaságokban is lehetővé kell tenni az üzemben belüli szakosodást és az iparszerű nagyüzemi hizlalók kialakításánál igénybe kell venni a kooperációs lehetőségeket, mivel ez a társulásokban résztvevő üzemeknek ez esetenként kisebb anyagi terhet jelent.

a bizottság megvitatta az állattenyésztési termelési rendszerek főbb szakmai követelményeit; ezzel kapcsolatban elbírálta az agroközpont iparszerű tejtermelési, - valamint a hfv marhahus termelési-rendszerét és azokat megfelelő módosításokkal elfogadásra javasolta.

a bizottság indítványozta, hogy a megyékben alakítsák meg a szarvasmarhatenyésztési megyei operatív bizottságokat. /mti/

--

bb 12. új termékek a földgázprogramhoz bicskéről - biztonsági berendezések gáztűzhelyekhez

vid/fm-ju hgy

1974. január 28.

a mechanikai mérőműszerek gyárának bicskei gyáregysége az idén 52 millió forint értékű terméket gyárt, amelynek felét az olaj- és földgázprogramhoz készülő berendezések teszik ki. az év elején egy sor új termék gyártását kezdték meg, így a háztartási gáztűzhelyekhez membrábos reduktort készítenek. az új termékből az idén 100 ezer darabot szállítanak az ndk-ba, a belföldi gáztűzhelyekhez pedig 18 ezer darabot gyártanak. a bicskei gyár angliába és az nszk-ba exportálja az új pneumatikus reduktort, amelyet a lakóépületek közötti gáznyomás-ingadozás kiküszöbölésére használnak.
/ folyt. köv./

8.32/ju

- 13 -

gkeg

bb 12. / uj termékek ... 1. folyt./-ju

szombaton megkezdtek bicskén az olajvezetékek magasnyomású szelepeinek sorozatgyártását is. az új készülék 400 atmoszféra nyomásra készült. az olajipari tartályok mennyiségmérője is bicskén készült, ezenkívül az idén 25 ezer lángvágó pisztolyt is gyártanak, ezeket az olaj- és gázipari berendezéseket hazánkban egyedül a bicskei gyáregység készíti. /mti/

bb 13. termékkel fizetnek - automaták érkeztek a kaposvári elektroncső gyárba

vid/fm-ju hgy

1974. január 28.

a kaposvári elektroncső gyárban készülnek a tv-készülékekben alkalmazott vevőcsövek. a munka nagy figyelmet kíván, erősen igénybe veszi az érzékszerveket, - különösen a szemet. az állandó megterhelésű figyelem bizonyos idő után gátjává válik a termelésnek, ezért az egyesült izzólámpa és villamosági rt., valamint a kaposvári elektroncső gyár vezetői az utóbbi időben igyekeznek automatizálni a munkafolyamatokat, kiküszöbölni a fárasztó kézimunkát, s új technológiákat vezetnek be. e célból többek között korszerű autamatagépeket, új technológiákat licenceket vásároltak a siemens cégtől. a megállapodás értelmében a kaposvári gyár saját termékeivel fizet a gépekért, a technológiákért, a licencekért az nszk-beli cégnek.

az első nagyteljesítményű gépek megérkeztek a kaposvári elektroncső gyárba. köztük van az egyik legbonyolultabb munka, a rácsgyártás automatizálását biztosító berendezés, amelynek segítségével a termelést a korábbinak nyolcszorosára növelhetik.

a gépek, berendezések üzembehelyezését megkezdtek. ehhez nagy segítséget nyújtanak azok a szakemberek, akik külföldön tanulmányozták az új technológiákat és automatákat. /mti/

8.37/ju

- 14 -

10⁴⁰g

bb 14. kísérlet szakosított állattenyésztési telepek szennyvizének hasznosítására

vid/fm-ju hgy

1974. január 28.

az állattenyésztési központok, különösen a nagyobb szakosított telepek szennyvize sok gondot okoz a szakembereknek. az összegyűlt szennyvizek kellemetlen szagukkal rontják a környék levegőjét. ezért még környezetvédelmi szempontból is jelentős az a kísérlet, amely a nagyállói zöld mező termelészövetkezetben kezdődött. a szövetkezet szakosított szarvasmarha- és sertéstelepe körül - az országos vízügyi hivatal támogatásával - öntözőberendezést építenek takarmánynövények öntözésére. a telepekről csöveken továbbítják a szennyvizet a földekre és ezzel takarmánynövényeket öntöznek oly módon, hogy a betakarítás előtt meghatározott időben már abbahagyják az öntözést, így semmiféle káros hatás nem éri a termelést, a készülő berendezéssel mintegy harminc hektárnyi területet szándékoznak öntözni, és várhatóan már a nyár közepén üzembe helyezik. az eredményektől függően építenek majd újabb berendezéseket a szennyvizeknek higitással vagy higitás nélküli hasznosítására. /mti/

bb.15. egészségügyi küldöttség utazott algériába

k/vt/gk/ra hgy

1974. január 28.

az algériai demokratikus és népi köztársaság egészségügyi minisztere, dr.omar boudjellab meghívására - dr.szabó zoltán egészségügyi miniszter vezetésével - hétfőn délelőtt küldöttség utazott algériába. a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.schultheisz emil egészségügyi minisztériumi államtitkár, valamint az egészségügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa./mti/

10.10/ra

-15-

10⁴⁰g

bb.16. király andrásné

gk/ra hgy

1974. január 28.

a pedagógusok szakszervezetének titkára, hétfőn berlinbe utazott, hogy a pedagógusok szakszervezetek nemzetközi szövetsége folyóirata nemzetközi szerkesztő bizottsága ülésének munkájában részt vegyen./mti/

bb.17. dr. biró józsef az ~~nszk~~ba utazott

gk/ra hgy

1974. január 28.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter dr. hans friderichs szövetségi gazdasági miniszter meghívására hétfőn néhány napos hivatalos látogatásra az nszk-ba utazott. külkereskedelmi miniszterünk, akinek kíséretében van udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes, tárgyalásokat folytat hans friderichs miniszterrel a magyar-nszk gazdasági kapcsolatokról, időszerű kérdéseiről. helmuth kern hamburgi gazdasági szenátor meghívásának eleget téve dr. biró józsef hamburgba is ellátogat.

x x x

magyarország és az nszk gazdasági kapcsolatait 1970. január 1-től 1974. december 31-ig érvényes árucseré-forgalmi és gazdasági-műszaki együttműködési megállapodás szabályozza. a megállapodás életbe lépése óta eltelt négy év alatt a két ország közötti áruforgalom értéke két és félszeresére nőtt. 1969-ben 756.7 millió nyugat-német márka volt, 1973-ban előzetes adatok szerint elérte az 1900 millió márkát. a növekedés különösen 1973-ban volt nagy, az előző évhez viszonyítva a magyar export 28, a magyar import 24 százalékkal nőtt. a legfontosabb magyar exportcikk: vágómarha, vágott baromfi, friss gyümölcs és fűzelék, hengereltárak, vegyipari és gyógyszeripari termékek, különféle textiliák, szerszámok, izzólámpák, fénycsővek, háztartási hűtőszekrények és tűzhelyek, valamint tövélkészítők. a magyar importban legnagyobb súllyal a vegyi anyagok, gépek, berendezések, beruházási javak és műszaki textil-nyersanyagok szerepeltek.
/folyt.köv/

10.35/ra

-16-

1130g

bb.17. / dr. biró józsef az ^{nszk}~~nszk~~ba...folyt./ra

az nszk magyarország teljes külkereskedelméből 6-7 százalékkal részesedik, a nem szocialista országok közül a forgalom tekintetében évek óta magyarország partnerei között az első helyen áll. a magyar vállalatok és a nyugatnémet cégek között mintegy 150 kooperációs megállapodás van érvényben és továbbiak létesítésével kapcsolatosan előkészítő tárgyalások folynak. a kooperációkból eredő áruszállítások értéke a teljes áruforgalomnak még csak 5-6 százalékát képviseli, de a jövőben e téren további növekedés várható. a kooperációknak több mint a fele a gépipar területén jött létre. a magyar exportnak mintegy 25 százaléka jelenleg még mennyiségi korlátozás alá esik, és hasonló az aránya azoknak a mezőgazdasági és élelmiszeripari exportcikknek, amelyeknek forgalma a közös piaci agrár rendtartás /a lefölözési rendszer/ hatálya alá tartozik. az áruforgalom kölcsönös és tartós növelésének lényeges előfeltétele, hogy a magyar export nagyobb mérvű fejlődésének útjából ezek az akadályok elháruljanak, a gatt-hoz való csatlakozásról szóló jegyzőkönyv erre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően./mti/

--

bb.18. téglagyári vezetők tanácskozása

vid/ra hgy

1974. január 28.

a somogy-zala megyei téglá- és cserépipari vállalatokhoz tartozó gyár gazdasági, társadalmi vezetőinek ötnapos munkaértekezlete kezdődött meg hétfőn fonyódon a tungstam üdülőben. 127

a munkaértekezleten megbeszéltek, hogyan biztosíthatják annak a 220 millió égetett téglának a gyártását, amelyet a vállalat idei terve tartalmaz. a vállalat vezetői tájékoztatják a gyárak képviselőit a műszaki fejlesztésről, a munkavédelemmel kapcsolatos feladatokról és a beruházásról.

a somogy-zala megyei téglá- és cserépipari vállalat egyik fő célja az idén is az építőanyagok minőségének javítása. nagy gondot fordítanak a műszaki fejlesztésre is. ebben az évben fejeződik be a nagykanizsai téglagyár rekonstrukciója.
/mti/

--

10.50/ra

-17-

1130g

bb.19. kölcsönös támogatási alapot létesítettek a fejér megyei termelőségvetkezetek

vid/ra hgy

1974. január 28.

az észak-fejér megyei termelőségvetkezetek területi szövetsége hétfőn székesfehérváron tartotta évvizsga küldöttértekezletét. fejér megye 55 termelőségvetkezetét száz küldött képviselte, részt vett a küldöttgyűlésen papp józsef, a termelőségvetkezetek országos tanácsának titkára is.

a szövetség 1973. évi munkájáról, az elnökség tevékenységéről fierpasz károly, a tsz-szövetség elnöke számolt be, majd a küldöttgyűlés megtárgyalta és elfogadta a fejér megyei termelőségvetkezetek kölcsönös támogatási alapjának létesítését és működési szabályzatát, amelyet az országban elsőként határoztak el. a termelőségvetkezetek országos tanácsának ajánlása alapján a gazdálkodás biztonságát, a kockázatvállalás lehetőségét elősegítő pénzalapok társulásban résztvevő termelőségvetkezetek évi bruttó jövedelmük egy százalékának befizetéséből hozzák létre. a kölcsönös támogatási alpból kölcsönt, illetve kezességvállalást és óvadéknyújtást folyósíthatnak a tagszövetségek részére, de elsősorban a közös szövetségi és termelésfejlesztési beruházások, gazdasági műveletek finanszírozását végezhetik. a fejér megyei termelőségvetkezetek kölcsönös támogatási alapja az első évben várhatóan 5-8 millió forintot alapítványként rendelkezik, és a befizetésekkel, kamatokkal öt év múlva eléri az 50-60 millió forintot./mti/

bb.20. pedagógus-jelöltek téli gyakorlaton

vid/ra hgy

1974. január 28.

negyvenöt tanulóval idén befejező pedagógus-jelölt, köztük több nőgrádi társadalmi ösztöndíjas érkezett hétfőn nőgrád megyébe, hogy megkezdje három-és négyhetes téli gyakorlatát.

a megyében képzés nélküli nevelő dolgozik, ez az összes pedagógusok hét százaléka. ezért a tanács megkülönböztetett figyelemmel gondoskodik az utánpótlásról, egyebek között társadalmi ösztöndíjakkal. jelenleg nőgrádnak 80 társadalmi ösztöndíjasa van, akik az év tiz hónapjában havonta 700 forint támogatást kapnak a megyei tanácstól./mti/

11.07/ra

-18-

bb.21. tsz ellenőrző bizottsági elnökök továbbképzése

vid/ra hgy

1974. január 28.

közel száz hajdu-bihar megyei termelőségvetkezetben dolgozó ellenőrző bizottsági elnök három napos továbbképzése kezdődött meg hétfőn debrecenben. fazekas károly, a hajdusági tsz szövetség titkára bevezetőjében elmondotta, hogy a 6.5 milliárdos szövetségi vagyon megóvása egyre nagyobb feladatot és figyelmet követel a szövetségek vezető testületeitől és tagságától, az egyre korszerűbb eszközök megjelenésével és elterjesztésével a szövetségi szervek szükségesnek tartják, hogy ezentúl a leltározást ne csupán egyszerű számszaki munkának tekintsék. éppen ezért javasolják, hogy a leltározás főfelelősei a jövőben a főagronómusok legyenek./mti/

bb.24. 100 vagon vetőkukoricát szállítottak pápáról az ndk-ba

vid/ra hgy

1974. január 28.

a pápai állami gazdaság kukoricaterméséből ezekben a napokban indították utnak az utolsó szállítmányokat az ndk-ba. az együttműködési szerződés szerint a tavalyi termésből összesen 100 vagon fémzárolt „beke 270” típusu silóhibrid kukoricát szállítottak. a kiváló fajtát, amelyet a szegedi gabonatermesztési kutató intézet kísérletezett ki, az elmúlt évi lipcsei kiállításon és vásáron aranyéremmel tüntették ki. ujabban a jó tulajdonságokkal rendelkező hibrid silókukorica szállítására lengyel partnerekkel is szerződést kötöttek.

a jó piaci lehetőségek láttán a pápai állami gazdaság üzemében, ez évben megkésztetik a kukorica vetésterületét, várhatóan ez évben 200 vagon fémzárolt kukoricát szállítanak a szomszédos országokba./mti/

11.30/ra

-19-

1208 g

bb.22. téli népfront akadémia szekszárdon

vid/ra hgy

1974. január 28.

tolna megye községi népfront vezetőinek három napig tartó téli akadémiája kezdődött hétfőn a szekszárdi babits minály művelődési központban.

a három napos tanfolyamon, egyebek közt a népgazdasági és területi tervezés, a közséppolitika és a népfront időszerű feladatairól, a szocialista hazafiság és a nemzetköziség kérdéseiről, valamint a munkásoknak a népfront mozgalomban való szerepéről tartanak előadásokat./mti/

bb.25. évente 100 kilométer uthoz elegendő bazaltot termelnek az új vindornyaszó^lősi bazalt bányában

vid/ra hgy

1974. január 28.

megkezdődött a próbaüzem a közepdunántúli kőbányák vállalat új vindornyaszó^lősi bányájában, megvalósítva a bazalt korszerű feldolgozását. több mint 50 millió forintos költséggel kőtörő és zuzó üzemet építettek, amelyet 360 méter hosszúságú szállítószalag köt össze a hegy tetején lévő bazaltbányával. az üzem a légkorszerűbb ndk-beli és hazai konstrukciójú gépekkel működik.

az új bányából a legjobb minőségű nagy teherbírásu apró-20 milliméternél kisebb - bazaltot szállítják majd, főleg az utépitéshez. az évi 300.000 tonna kapacitású üzem termelése 100 kilométernyi ut építéséhez elegendő./mti/

11.40/ra

-20-

12⁴⁰g

bb 23. kertitox-növényvédőgépek kubába

vid-ju hgy

1974. január 28.

a budapesti mezőgazdasági gépgyár debreceni üzeme egy most aláírt megállapodás értelmében az idén száz, a következő esztendőben pedig ötszázötven kertitox növényvédő gépet szállít kubába. az ndk kooperációban kifejlesztett nagy teljesítményű gép perme-
tezésre, porozásra egyaránt használható, könnyen kezelhető, sokféle művelet elvégzésére alkalmas. az első szállítmányt áprilisban indítják utnak a tengerentúli országba debrecenből. egy magyar mérnök két hónapon át tanítja a kubai szakembereket a növényvédő gép leggazdaságosabb használatára; hosszabb ideig pedig egy-két magyar szerelő is kubában tartózkodik majd./mti/

bb 26. halálos közlekedési balesetek

gk-ju hgy

1974. január 28.

székesfehérvár belterületén manninger andrás 37 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsiját nem az ut- és a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és elütötte a vele szemben figyelmetlenül gyalogló szakács jános 44 éves gépkocsivezető, nyirkáti lakost, aki a helyszínen meghalt. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

szabolcs-szatmár megyében kocsond községben kiss károly 52 éves gépkocsivezető, nagydobosi lakos a tehergépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, fékezés közben áttért a baloldalra és elütötte az uttest szélén gyalogló szabó lajos 86 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

zala megyében tornyiszentmiklós határában vincze józsef 31 éves gépszerelő, kerkaszentkirályi lakos személygépkocsijával szabálytalan körülés közben elütötte a vele azonos irányban az uttest szélén figyelmetlenül haladó horváth gyula 53 éves segédmunkás, tornyiszentmiklói lakos gyalogost, aki a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

/folyt. köv./

11.45/ju

- 21 -

12⁴⁵g

bb 26. / hatálos közlekedési ... 1. folyt./-ju

bács-kiskun megyében szank belterületén rokolya dezső 31 éves pék, helyi lakos személygépkocsijával szabálytalan előzés közben elütötte a kerékpárjával irányjelzés nélkül kanyarodó monostori béla 39 éves segédmunkás, szanki lakost, aki a helyszínen meghalt. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

magyar ferenc 33 éves gépkocsivezető, kemencei lakos átadta a tehergépkocsit a vezetői engedéllyel nem rendelkező és ittas sárgi györgy 20 éves lakatos, kemencei lakosnak. perőcsény község határában a sikos uton a kocsi megcsuszott és egy utszéli fának ütközött. a baleset következtében a tehergépkocsi utasai közül krekács illdikó 15 éves, bernecebaráti lakos a helyszínen meghalt, krekács éva 18 éves szövőnő, bernecebaráti és darányi józsef 19 éves segédmunkás, vámosmikolai lakost súlyos sérüléssel szállították kórházba. sági ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult eljárás.

vas megyében horvátzsidány határában helmut kasel 32 éves pincér, osztrák állampolgár, bécsi lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és egy utkanyarban a betonkorlátnak ütközött, majd az árokba hajtott. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt, utasai közül fehér alajos 17 éves ipari tanuló, olmodi lakos súlyosan, és még egy utas könnyebben sérült meg. a sérülteket kórházba szállították. /mti/

bb. 27. az országos szövetkezeti tanács ülése

t ot/gg/ju hgy

1974. január 28.

az országos szövetkezeti tanács dr. molnár frigyos elnökletével megtartott hétfői ülésén a szövetkezetek ez évi feladataival foglalkozott. időszzerűséget adott az ülésnek az a körülmény, hogy 5700 hazai szövetkezet közgyűlésén e napokban tárgyalják az elmúlt évi munka tapasztalatait és határozzák meg az idei célokat. az oszt megállapította, hogy a szövetkezetek az elmúlt évben sikeresen teljesítették feladataikat; hozzájárultak a népgazdasági tervek teljesítéséhez és a tagok jólétének növeléséhez. eredményesen vettek részt a legfontosabb gazdaságpolitikai célok, a párt és a kormány határozatainak megvalósításában. különösen sikeresnek ítélték a szövetkezetek munkáját a mezőgazdasági és az ipari termelés növelésében, a fogyasztók igényeinek kielégítésében és a lakáshelyzet javításában. a szövetkezetek tevékenyen részt vettek a szocialista közgondolkodás kialakításában; erősödött a szövetkezeti demokrácia. mindennek eredményeképpen növekedett közéleti súlyuk, gazdasági és társadalmi szereplők.

/ folyt. köv./

12.15/ju

- 22 -

bb 27. / az országos ... 1. folyt./-ju

az mkszmp kb 1973 novemberi plénuma a szövetkezetek működéséhez további kedvező politikai légkört biztosítva, az oszt felhívta a szövetkezeteket és a szövetkezeti szervezeteket, hogy e határozatnak megfelelően munkálkodjanak az 1974. évi gazdasági és társadalmi célkitűzések kialakításában, megvalósításában. az oszt irányelveiben rámutatott: szükséges, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben tovább javuljon a termelés anyagi-műszaki megalapozottsága, a növénytermelésben és az állattenyésztésben egyaránt meggyorsuljon az új fajták, a hibridek, illetve a korszerű takarmányozási és tartási módszerek elterjedése. kívánatos, hogy valamennyi szövetkezet feladatának tekintse az üzem- és munkaszervezés javítását - és egyebek mellett - emelkedjen a technológiai színvonal s továbbra is hathatósan támogassák a háztáji gazdaságok termelését. az oszt fontosnak ítélte, hogy a mezőgazdasági tsz-k termelésük irányát, szerkezetét 1974-ben is adottságaik és a közzgazdasági ösztönzők útján közvetített népgazdasági érdekek figyelembe vételével fejlesszék tovább. kapcsolódjanak a népgazdasági tervnek a zöldség-, a cukorrépa, az olajos mag termelés, valamint a szakosodó szarvasmarha tenyésztés terén megjelölt célkitűzéseikhez.

az ipari szövetkezetek alapvető feladata, hogy 1974-ben tovább gyorsítsák a termelés szerkezet korszerűsítését, növeljék a termelést és a nyereséget és az idén is jól megfeleljenek a termékek iránt növekvő belföldi- valamint külkereskedelmi igényeknek. az oszt megállapítása szerint célszerű bővíteni a nagyiparhoz fűződő kapcsolatokat, a munkamegosztás révén fokozható népgazdasági hatékonyság érdekében. a termelés növelésének változatlanul alapvető feltételeként jelölték meg a termelékenység gyorsütemű emelését, a termelő kapacitások kihasználásának fokozását. az oszt rámutatott: a szövetkezeteknek fokozott erőfeszítéseket kell tenniük a lakosság- nak az ipari és a személyi szolgáltatásokkal, a lakásépítéssel kapcsolatos, továbbá az egyéni izlésnek megfelelő termékekből növekvő igények kielégítésére.

a fogyasztási szövetkezeti mozgalom számára az oszt fő feladatként jelölte meg a tagság és a lakosság ellátásának további javítását a kereskedelmi munka és a vendéglátás színvonalának, kulturáltságának növelését. az egyik legfontosabb célként tüzte ki, hogy elsősorban az alapvető közszükségleti cikkekből - köztük a tej és tejtermék, zöldség és gyümölcs, a hus és huskészítmények - javítsák az ellátást, és ennek érdekében korszerűsítsék az üzlet-hálózatot.

/ folyt. köv./

12.20/ju

- 23 -

bb 27. / az országos ... 2. folyt./-ju

tárják fel a helyi árualapok bővítésének lehetőségeit, működjenek együtt ebben a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel. szükségesnek tartja az oszt, hogy a továbbiakban is támogassák a kis termelő gazdaságok korszerűsítésének folyamatát, a termelésbővítést, a termékfeldolgozást és az értékesítés feltételeinek javítását. hatékonyabb árubeszerzési tevékenységgel járuljanak hozzá a szövetkezetek a fogyasztói árszínvonal népgazdasági tervnek megfelelő alakulásához. az oszt felhívta a szövetkezetek figyelmét, törekedjenek arra, hogy a kereskedelemben megvalósuló munkaidő csökkentés a lakosság áruezellátásának sérelme nélkül kerüljön végrehajtásra. a lakásszövetkezetek 1974-ben fejlesszék a meglévő épületek karbantartását, a kapcsolódjanak szorosan a vállalatok, intézmények akcióihoz, amelyekkel azok dolgozók lakáshoz juttatását segítik elő.

az oszt megállapította, hogy a belső ellenőrzési rendszer bevált, és képes biztosítani a szövetkezetek megfelelő fejlődését. helyesnek bizonyult a szövetkezetekkel kapcsolatos állami tevékenység jogi és szervezeti szabályozása is. az oszt felkérte a szövetkezeteket, hogy a közgyűléseken tüsszék napirendre az ellenőrzés helyzetét feltáró jelentést, a továbbfejlesztésről szóló javaslatokat. felkérte továbbá az oszt a tanács, az ügyészi és népi ellenőrzési szerveket is, hogy rendszeresen vitassák meg a szövetkezetek ellenőrzésével összefüggő elméleti és gyakorlati kérdéseket.

végezetül az országos szövetkezeti tanács meghatározta ezévi munkatervét és elfogadta költségvetését is. /mtl/

bb 28. huszonhárom érmes szarvasbikát lőttek ki a sopron környéki erdőkben

vid/-ju hgy

1974. január 28.

a sopron környéki erdőkben gazdag a vadállomány. a tanulmányi erdőgazdaság 17 ezer hektárnyi erdejében az elmúlt szezonban 23 érmes, köztük 3 arany, 8 ezüst és 12 bronzérmes bikát kaptak puszkavégre. a nagyértékű trófeás állatok mellett még sok ezer fácánt, vadkacsát, vadlibát, nyulat és más vadat is lőttek. a vadállományt több tucat vaddisznó is gazdagította. /mtl/

12.30/ju

- 24 -

bb 29. bontják a salgótarjáni belváros egyik legrégibb házsorát
vid-ju hgy

1974. január 28.

salgótarján belvárosának egyik legrégibb házsorát hétfő reggel óta bontják a városi tanács mélyépítő üzemének dolgozói. a városközpont rekonstrukciója során ugyanis a rákóczi ut egy szakaszán az utcafront mögött elkészült az új tömb: a szakszervezetek-, az sztk-igazgatóság, a tit megyei székháza, egyéb hivatali létesítmények, üzletek. tekintettel arra, hogy a bontás salgótarján nagy forgalmu fő utvonala mentén zajlik, a munkát mielőbb - február végéig - be kívánják fejezni - részben bontással. /mtl/

bb 30. időjárás jelentés

-ju hgy

1974. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án 12 00 órakor:

tovább tart az enyhe idő

jelentős havazás Európában csak a szovjetunió területén, igazán hideg idő ennek a területnek az északi részén található. ott napközben sem mérnek -10, -20 foknál magasabb hőmérsékletet. európa többi részén viszont - néhány száz km széles átmeneti sávától eltekintve - a déli órák hőmérséklete mindenütt eléri a 0 fokot, sőt általában több fokkal meghaladja azt. elszórt havazások vannak skandináviában, futó esők Franciaországban, Lengyelországban és Olaszország déli részén. a brit-szigetéről viszont heves záporokat és viharos sebességű szelet jelentettek. közép-európa, ezen belül a Kárpát-medence időjárását továbbra is a már hosszabb ideje itt tartzkodó enyhe, nedves légtömeg határozza meg.

hazánkban vasárnap délelőtt az ország nagy részén, délután már kevesebb helyen párák, ködös idő volt, csak a déli országrészben sütött ki rövid időre a nap. a hőmérséklet koradélutánra általában 0, plusz 4, délkeleten plusz 4-plusz 7 fokig emelkedett. az esti óráktól néhány helyen szitált az eső, a hegyekben szállingozott a hó. a lehullott csapadék mennyisége csak galyatetőn érte el az 1 mm-t. a hőmérséklet hajnalra mínusz 2, plusz 2 fokig csökkent. hétfőn délelőtt ismét párák, néhány helyen ködös idő volt. a levegő hőmérséklete 11 órára általában plusz 2, plusz 5, az ország délnyugati részén mínusz 1, plusz 2 fokig emelkedett.

/ folyt. köv./

13.10/ju

- 25 -

bb30. / időjárásjelentés ... folyt./-ju

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 2,3 fok volt, 3,6 fokkal magasabb a sokéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párás idő, elsősorban éjszaka és a délelőtti órákban néhány helyen köd. egy-két helyen kisebb eső, a hegyeken hószállingózás. többnyire gyenge, időnként mérsékelt délkeleti, déli szél. továbbra is enyhe idő. várható legalacsonyabb hajnali hőmérséklet: mínusz 3-plusz 2, legmagasabb nappli hőmérséklet kedden általában plusz 3, plusz 8 fok között, a tartósan ködös helyeken 0 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 385 cm. a vízhőmérséklete: 4,0 fok.

távolabbi kiltások péntek reggelig: túlnyomóan felhős, párás, enyhe idő. többfelé kisebb eső. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek: -1, plusz 4 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek: plusz 2, plusz 7 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható. /mti/

bb 31. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke január 28-án 13 óráig:

se-ju

1974. január 28.

1. brigádmozgalom kispesten
2. védetté nyilvánították a strázsahegyet
3. öregek városa szócön
4. érettségi-felvételi tájékoztató
5. munka a hollóházi porcelángyárban
6. főliaház felsőbagodról
7. az állami hangversenyzenekar utja
8. fakadó vizek elvezetése
9. rongáló tolvaj

/ folyt. köv./

13.25/ju

- 26 -

bb 31. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

10. a közlekedés fejlesztése
11. szarvasmarhatenyésztési operatív bizottság
12. gáztűzhely biztonsági berendezések
13. termékkel fizetnek
14. kísérlet szennyvizek hasznosítására
15. eu. küldöttség algériába
16. pedagógus küldöttség berlinbe
17. bíró józsef az nszk-ba utazott
18. téglagyári tanácskozás
19. támogatási alap
20. pedagógusjelöltek gyakorlaton
21. m tsz ellenőrző bizottsági elnökök továbbképzése
22. népfront akadémia szekszárdon
23. növényvédőgépek
24. vetőkukorica az ndk-ba
25. bazalt kitermelés
26. balesetek
27. a szövetkezeti tanács ülése
28. szarvasbikák
29. házbor bontás
30. időjárásjelentés
31. hír jegyzék /mti/

bb 32. tizkilós vadmacska

vid-ju hgy

1974. január 28.

a makói marosmenti vadásztársaság területén csala sándor vadászmeister ritka zsákmányra tett szert. tizkilós vadmacskát lőtt, amelyet a vadászmeister kutyája riasztott ki buvóhelyéről, az egyik csatornamenti nádasból, eddig csak a folyók árterületén tartozkodtak, ilyenragadozók. az ártalmatlanná tett duvad minden bizonyossággal azért változtatott „ lakhelyet „, mert a fácánoktól látogatott nádasban könnyűszerrel szerezte meg táplálékát. a hatalmas példányu vadmacskát preparálják és kitömik. /mti/

13.45/ju

- 27 -

bb 33. új kórház, iskola, diákotthon - több mint kétmilliárd forinttal gazdálkodnak az idén a baranyai tanácsok

vid-ju hgy

1974. január 28.

Baranya megye tanácsa hétfőn tartotta idei első ülését pécssett, megtárgyalta és jóváhagyta a tanács 1974. évi költségvetését, fejlesztési tervét. az ülésen részt vettek a megye országgyűlési képviselő is. Baranya és a megyeszékhely - pécs - tanácsai több mint kétmilliárd forinttal gazdálkodnak az idén. a költségvetés kétharmadát egészségügyi és kulturális célokra fordítják. mind az anyagi ellátásban, mind a fejlesztésben kiemelten támogatják a tanácsok a gyermeknevelő, az egészségügyi és az oktatási intézményeket. így például olyan oktatási intézmények megvalósításához fognak hozzá az idén, amelyek eredetileg nem is szerepeltek a mostani ötéves tervben. ilyen lesz az pécsi kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző iskola. építése az idén kezdődik meg és jövőre készül el, s 1600 nappali és 800 esti tagozatos diák képzésére lesz alkalmas. ugyancsak a megyeszékhelyen, a bányász-lakta szabolcsi körzetben, új 12 tantermes általános iskola épül. pécssett gyermek- és ifjúságvédő intézet, mohácsony pedig gyógy-pedagógiai intézet beruházása kezdődik meg ebben az évben. három kollégiumot is létesítenek: siklóson, valamint pécssett délszláv és bolyban német nemzetiségi diákotthont. a harkányi gyógykórház 120 ágyas szárnyal bővül, szigetváron pedig megkezdődik az új kórház építése. pécs ifjúsági házzal és sportcsarnokkal gazdagodik s új székházat kap a szakszervezetek megyei tanácsa és a honvédelmi szövetség. az idegenforgalom dinamikus növekedésére való tekintettel a híres gyógyfürdőhelyen, harkányban, száz személyes motel készül és pécssett - tanácsai hozzájárulással - új szálloda építéséhez fognak hozzá 1974-ben. /mti/

--

bb 34. az enyhe tél kedvez a mezőgazdaságnak - jól jött a csapadék, zavartalanul telelnek az őszi vetésű növények

i jf/mm-ju hgy

1974. január 28.

Jól telelnek az őszi vetésű növények, a mezőgazdasági nagyüzemek agronómusai kedvezőnek tartják az elmúlt hetek időjárását - mondotta Lukács Béla főosztályvezető-helyettes az mti munkatársának. a november végi hirtelen lehűlés a jelek szerint nem okozott említésre méltó kárt a gabonákban, a buza az elmúlt három hónapban szépen megerősödött, fejlődött, s miután nagyobb fagyok sem tették próbára a növényeket, nem okozott gondot a hótakaró hiánya sem.

/ folyt. köv. /

14.15/ju

- 28 -

bb 34. / az enyhe tél ...1. folyt./-ju

örvendetes, hogy az elmúlt hetekben 40-60 milliméternyi csapadékot kapott a talaj, a nedvesség a legjobban azokon a vidékeken hasznosult, ahol hó formájában érkezett a csapadék, a lassu olvadás ugyanis lehetővé tette a talaj „átázását”, ez igen kedvező a növények számára és a talaj szerkezetét is kedvezően befolyásolta. a tél hátralévő időszakában azonban további esőkre, illetve csapadékra lenne szükség, mert a talaj vízkészlete még így is az átlagos alatt marad, tekintettel arra, hogy az elmúlt másfél-két évben a szokásosnál lényegesen kevesebb nedvességutánpótlást kaptak a földek, s ezért szükség lenne a „vízháztartás”, egyensúlyának helyreállítására.

a decemberi fagyok miatt a traktorosok két-három hétig nem tudták folytatni az őszi elmaradt mélyszántást, de a december végi, illetve a januári enyhülés után felengedett a talaj és így a mezőgazdasági nagyüzemekben - egészen kis kivételtől eltekintve - a mélyszántással mindenhol megforgatták, porhanyósabbá tették a talajt. lehetővé tették, hogy az őszi betakarítás után a földeken kinn maradt növényi maradványok a talajban elbomoljanak és ez később elősegíti a jó minőségű magágy készítését, a tavaszi vetésekhez.

az enyhe, helyenként tavaszias időjárás lehetővé tette a mezőgazdasági munkák megkezdését, természetesen tömeges munkáról még nincs szó, de a szőlő- és gyümölcsös kertekben a szokásosnál két héttel hamarabb hozzáláttak a metszéshez, a fák megtisztításához és a műtrágyák kiszórásához. a szőlősökben az ugynevezett előmetszésre került sor, ezt a munkát a következő hetekben folytatják.

a hajtatóházakban a palántanevelés előkészületei adnak munkát a szakembereknek. a tavasz közeledtét jelzi, hogy megélnék a kereslet a kertészeti vetőmagvak iránt. /mti/

--

bb 35. befejeződött az „utolsó”, nagyjavítás - ismét termel a hejőcsabai cementgyár

vid-ju hgy

1974. január 28.

a téli hónapokban a csökkent cementfelhasználás miatt megtelek a hejőcsabai cementgyár silói - a termelésben kényszer-szünetet kellett tartani. ezt az időszakot használták fel arra, hogy az esedékes nagyjavításokat elvégezzék. a múlt héten kezdtek meg az egyesüzemrészek újbóli termelésbe állítását, s a vasárnapi műszak után hétfőtől már ismét teljes kapacitással termel a hejőcsabai gyár.

/ folyt. köv. /

14.25/ju

- 29 -

bb 35. / befejeződött a z ... 1. folyt./-ju

a felszabadulás után elsőként megépített cementgyár a tervek szerint az idén július elsejével beszünteti a termelést. Indokolttá teszi ezt a lépést, hogy az általa előállított négyszázas cement már nem felel meg a korszerű követelményeknek, de hasonló szerepet játszik az a tény is, hogy naponta mintegy husz tonnányi „szállóporral”, valóságos por-függönybe vonja miskolc városnak ezt a részét.

a több mint két évtizedes multu gyár szomszédságában már épül az új üzem, amely korszerűbb termékkel, ötszázas cementtel látja majd el az országot. 4.5 milliárd forintos beruházással készülő új üzem a jelenleg ismert legkorszerűbb nszk gyártmányu portalanító berendezésekkel szerelték fel. ezzel a levegőszennyeződést gyakorlatilag teljesen megszüntetik. az elgongolások szerint az új cementgyárban az üzemi próbákat az év végén kezdik meg, s jövőre kerül sor az üzembehelyezésre. az új létesítmény teljes termelési kapacitása, évente 1.4 millió tonna cementet állít majd elő. /mti/

bb 36. megnyílt a népgazdaságirányítási tanfolyam

fk-ju hgy

1974. január 28.

karakas lászló munkaügyi miniszter hétfőn a dobogókői nímród szállóban megnyitotta az országos vezetőképző központ ötödik népgazdaságirányítási vezetőtovábbképző tanfolyamát. a négyhetes tanfolyamon különböző minisztériumok főosztályvezetői, osztályvezetői és más vezető beosztású munkatársai vesznek részt. /mti/

bb 37. a kpm és az építők szakszervezete vezetőinek megbeszélése

k sb/gk-ju hgy

1974. január 28.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium főosztályvezetői-kiss dezső miniszterhelyettes vezetésével megbeszélést tartottak az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének titkáraival. értékelték a múlt évi együttműködés tapasztalatait, megállapodtak az 1974. évi közös tennivalókban és meghatározták az ötödik ötéves terv előkészítésének feladatait. többek között még az idén országos művezetői és szakoktatási konferenciát hívnak össze. /mti/

14.35/ju

- 30 -

bb 38. emlékbizottság alakult a mogyoródi csata megünneplésére

vid gö mné bh hgy

1974. január 28.

fóton, a fáy-vörösmarty társaság székházában hétfőn emlékbizottság alakult a mogyoródi csata 900. évfordulója ünnepeinek előkészítésére. az emlékbizottság elnöke bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára.

tavasszal lesz 900 éve, hogy salamon király csapatai vereséget szenvedett géza és lászló seregeitől. a király, a főt szomszédságában lévő mogyoród hegyről indult az ütközetbe, s ezért mogyoródi csata néven emlékezik meg róla a történelem.

a tervek szerint március 14-én egésznapos programmal emlékeznek meg az ütközetről, nyáron pedig az uttörők rendezvényeire kerül sor az egykori csata színhelyén. /mti/

bb 39. a hazai orvosi műszergyártásról tájékozódott az országgyűlési képviselők budapesti csoportja - látogatás a medicor műveknél

t tf tr zs bh hgy

1974. január 28.

huzamosabb ideje napirenden lévő témáról, az egészségügyi intézmények műszer-ellátásának, a műszerezettség javításának helyzetéről szereztek személyes tapasztalatokat az országgyűlési képviselők csoportjának tagjai dr. vida miklós vezetésével a medicor műveknél hétfőn tett tanulmányi látogatáson. a hazafias népfront budapesti bizottsága szervezte a programot, amelybe bekapcsolódtak többen az országgyűlési szociális és egészségügyi bizottsága részéről is, élen dr. pesta lászló bizottsági elnökkel. *Budapesti*

a medicor művek munkáját dr. martos istván vezérigazgató ismertette, s jól érzékeltette ebben a speciális műszergyártásban elért eredményeket a látogatáshoz kapcsolt termék-bemutató.

/folyt. köv.

- 31 -

15.15 bh

bb 39. /a hazai orvosi ... folyt./ bh

a medicor művek nagyvállalati szervezetét 1963-ban hozták létre, 9 orvosi műszergyár összevonásával. a jelenleg 6 200 embert foglalkoztató vállalatnak négy nagy termelőegysége működik: három budapesten, egy pedig debrecenben. az orvos-technika fejlesztésével foglalkozó önálló kutató-fejlesztő intézete is van a medicornak. profiljának fontos vetülete a kereskedelem, a produktumok forgalmazása. a magyar orvosi műszergyártás 90 százalékát a medicor tevékenysége jelenti. az önálló import-export joggal is rendelkező nagyvállalat röntgenkészülékei ma már eljutnak a világ ugyszólván minden tájára. a medicor művek a világ tíz legjelentősebb orvosi műszereket gyártó és exportáló cége közé tartozik. 1973-ban például hétmillió dollárért adott el termékeiből tőkés államoknak; pedig ez az exportja összes kivételének csak egyharmadát teszi ki, kétharmada szocialista országokba jut.

a szocialista nemzetközi munkamegosztás, együttműködés keretében például mi szállítjuk csehszlovákiába a műtőasztalokat, inkubátorokat, onnan viszont fogászati berendezéseket hozunk be, a röntgenkészülékek gyártásához alapvetően szükséges csöveket pedig az ndk-ból szerezzük be.

adatok, tények sokaságából megtudhatták az országgyűlési képviselők, hogy a medicor művek kapacitása még messze nincs kihasználva. hazai szükségletre például a mostaninak a kétszeresét tudnák produkálni legkorszerűbb termékekből, ha rendelkeznek tőlük a hazai ,, felhasználók,, visszatérő téma volt a beszélgetés az egyszeri használat után eldobható injekciós tű, amelynek korábbi egy forintos árát indokolatlanul magasnak találták. a vállalat vezetői most közölték, hogy leengedték az árat, s elmondták, hogy az egészségügyi minisztériumnak felajánlották, kössön a medicorral ötéves szerződést, akkor még olcsóbban tudják előállítani ezeket a tűket. sokakat, különösen a tényleges gyógyító munkát végző orvosképviseletet foglalkoztató kérdés: a gyógyászati intézmények műszerparkjának karbantartása, illetőleg ennek fogyatékoságai. az ugynevezett bérleti rendszer kiépítésének nagy előnye lenne, hogy a műszerek, berendezések bérbeadója szerződési kötelezettségként gondoskodna megfelelő műszaki szakemberekről is.

x x x

a budapesti képviselőcsoport hétfő délután - a hazafias népfront budapesti székházában - ülést tartott: megtárgyalta azt a jelentést, amely 1973. évi tevékenységéről készült./mt1/

..

- 32 -

15.25 bh

101600

bb 40 . munkaidőcsökkentés a belkereskedelemben - bevezetés budapesten április 1-től, vidéken július 1-től

t kf fk bh hgy

1974. január 28.

a minisztertanács felhatalmazása alapján a belkereskedelmi miniszter és a munkaügyi miniszter együttes rendeletet adott ki a belkereskedelmi dolgozók munkaidejének csökkentéséről. a rendelet végrehajtásával kapcsolatos intézkedésekről, tennivalókról dr. sághy vilmos belkereskedelmi minisztériumi államtitkár hétfőn tájékoztatót a minisztériumban.

a rendelet szerint - a belkereskedelmi ágazathoz tartozó állami vállalatoknál, szövetkezeteknél és szerveiknél, valamint a nem az ágazat sorolt vállalatok kereskedelmi egységeiben - budapesten április 1-től, vidéken július 1-től - vezethetik be a csökkentett, 44 órás munkaidőt, amennyiben a rendeletben meghatározott feltételeket megteremtették, és az illetékes tanács szakigazgatási szerve hozzájárult. nem vonatkozik a rendelet a mezőgazdasági szövetkezetek és a szövetkezeti társulások alkalmazottaira, a gyógyszerkereskedelem dolgozóira, a vendéglátóiparban dolgozó zenészekre, előadóművészekre, s - természetesen - a heti 44 órában vagy annál rövidebb munkaidőben foglalkoztatottakra.

az intézkedés mintegy 400 ezer kereskedelmi dolgozóra vonatkozik, s a vásárlók millióit érinti. ezért a rendelet végrehajtása bonyolultabb, mint az iparban. a kereskedelemben már évek óta foglalkoznak a munkaidőcsökkentés előkészítésével, különféle előterveket dolgoztak ki, így a zavartalan bevezetés lehetőségei tényegében adóttak.

az intézkedés bevezetésének alapvető követelményei: a lakosság ellátása, a vásárlás körülményei nem romolhatnak, a kereskedelmi dolgozók munkaidejét ténylegesen csökkenteni kell, a kieső munkaidőalapot elsősorban vállalati erőforrások felhasználásával alapvetően önerőből kell pótolni, s a munkaidő rövidítése miatt a dolgozók keresete nem csökkenhet. a tájékoztatón elmondták, hogy a munkaidőcsökkentés folyamatos bevezetésétől a nyomasztó munkaerőgondok enyhülését várják. egyebek között éppen a kedvezőtlen munkaidő, a munkabeosztás miatt a kereskedelemben - a létszám 65 százaléka nő - a dolgozók fele évenként kicserélődött. ez a fővárosban, elsősorban az élelmiszerkereskedelemben már szinte az ellátást veszélyeztette. /folyt. köv./

15.45 bh

v

101630

- 33 -

bb 40. / munkaidőcsökkentés... folyt./ bh

az intézkedés egycsapásra természetesen nem változtat a helyzeten, de kedvezőbbé teszi a munkafeltételeket. a kereskedelemben dolgozók nagyrésze a kéthetenkénti többletszabadnapot nem szombaton kapja, erre csak a dolgozók 15-20 százalékánál lesz lehetőség. a többletszabadidő is egyelőre a dolgozók 80 százalékát érinti, a többieknek különböző köztételek miatt átmenetileg kénytelenek lesznek túlórárt fizetni.

a rendelet végrehajtása a vállalatok, a szövetkezetek feladata, az illetékes tanács és a minisztérium azonban minden segítséget megad munkájukhoz. a belkereskedelmi minisztérium például módszertani utmutatót állított össze, amelyben többek között tanácsot ad arra, hogy alapvetően mivel pótolható a munkaidőcsökkentéssel kiesett idő. ezzel kapcsolatban az utmutató külön foglalkozik a forgalomhoz a vevők igényeihez igazodó nyitvatartási renddel, annál is inkább, mert a jelzések szerint akadnak bizonyos túlzások ebben a kérdésben. a minisztérium állásfoglalása szerint nem csökkenthető a nyitvatartási idő vasárnapokon egész évben üzemelő üzleteknél, a hétvégeken, s a többnapos ünnepeket közvetlenül megelőző napokon a teljes életmishálózatban, a 20 vagy annál több dolgozót foglalkoztató üzletekben, abc-áruházakban, a ruházati és a vegyipar-cikk-kereskedelemben hétfőtől péntekig terjedő napokon, a vendéglátásban egyebek között péntekenként, az üdülőterületeken pedig a csúcsgazdálkodási időszak egész tartama alatt. a minisztérium a munkaidő-kiesés pótlását szolgáló gépesítést költségvetési juttatásból támogatja, s ezenkívül saját anyagi erőinek átcsoportosításával is segíti a vállalatokat, amelyekről ugyancsak azt várja, hogy a műszaki-fejlesztésre szánt anyagi alapokat átmenetileg elsősorban a munkaidő-csökkentés megalapozására fordítsák./mti/

bb 44. bachman zoltán tervező-építész kiállítása pécsen

vid bh hgy

1974. január 28.

a pécsi kisgalériában kiállítás nyílt hétfőn bachman zoltán tervező-építész munkáiból. rajzok, makettok és fotók mutatják be az általa tervezett, illetve már elkészült épületeket, építményeket. a fiatal építész, a pécsi pollack mihály műszaki főiskola adjunktusa, pályakezdése első öt évének munkáit állította ki ez alkalommal. 1970-ben részt vett az árvíz-sújtotta szamosközi református templom. ő tervezte a pécsi bányász szép óvodáját, a komló-i juhász gyula bányászklubot és a mecseki bányászváros felszabadulási emlékművét. a kiállítás három hétig látogatható./mti/

15.50 bh

Tol620

- 34 -

bb 43. műszaki nevelési tanácskozás kecskeméten

vid bh hgy

1974. január 28.

kecskeméten, az automatizálási műszaki főiskolán tanácskozott hétfőn a műszaki felsőoktatási intézmények nevelési munkaközössége. időszerű neveléstudományi kérdéseket vitattak meg. a műszaki egyetemi és főiskolai oktatók nevelő munkájának értékelését a budapesti műszaki egyetem előterjesztése alapján elemezték. megvitatták továbbá a veszprémi egyetemen kidolgozott kísérleti jellegű komplex nevelési terveket. a munkaközösség tagjai megismerkedtek az új oktatási létesítményekkel bővült kecskeméti főiskolával./mti/

bb 42. szolidaritási nagygyűlés szekszárdon

vid bh hgy

1974. január 28.

szekszárdon ifjúsági nagygyűlést rendeztek hétfőn a babis mihály megyei művelődési központban, a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló párizsi megállapodás aláírásának első évfordulója alkalmából. a szolidaritási nagygyűlésen részt vettek a megye és a város vezető személyiségei továbbá nguyen thai, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének titkára, duong phuong son, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének titkára, valamint rajmo pannila, a divsz finn titkára, az indokina-i bizottság tagja is.

a nagygyűlésen varjas jános, a tolna megyei kisz bizottság első titkára mondott beszédet. a nagygyűlés résztvevői egyhanguan a fegyverszüneti megállapodás minden pontjának következetes végrehajtását és a felszabadított vietnami területek ellen folytatott fegyveres támadások megszüntetését követelték./mti/

bb 41. magyar-szovjet belkereskedelmi választék-csere tárgyalások

i kf fk bh hgy

1974. január 28.

s.m. szemicev, a szovjetunió össz-szövetségi kereskedelmi miniszterhelyettesének vezetésével hétfőn delegáció érkezett budapestre, a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport 5. ülésére. a szovjet küldöttség dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettesel áttekintte az 1974. évi választék-csere és műszaki-tudományos együttműködési megállapodással kapcsolatos kérdéseket./mti/

16.05 bh

Tol620

- 35 -

vbb 45. pénzügyi vezetők tájékoztatója az ország devizahelyzetéről

1 st./gg gi hgy

1974. január 28.

mint ismeretes, március 1-én lép életbe az elnöki tanács törvényerejű rendelete a tervszerű devizagazdálkodásról, az ehhez kapcsolódó minisztertanácsi határozattal és pénzügyminiszteri rendelettel együtt. az új jogszabályokról, továbbá az ország devizagazdálkodásáról hétfőn tájékoztatta az újságírókat dr. Vincze Imre pénzügyminiszterhelyettes és Fekete János, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese.

elmondották, hogy a február 28-ig érvényes deviza-kódexet 1950-ben alkották, és az jól töltötte be feladatát. a jogszabályok alkalmasak voltak arra, hogy a népgazdaság tervszerű fejlődéséhez szükséges deviza időben, megfelelő összetételben folyamatosan rendelkezésre álljon, s elősegítette külföldi kötelezettségeink pontos teljesítését is. az 1968-ban életbe lépett gazdasági reform devizagazdálkodásunkban is lényeges változást hozott, s a tapasztalatok felhasználásával most ennek megfelelően korszerűsítették a jogszabályokat. a tervszerű devizagazdálkodás alapelvei természetesen változatlanok maradtak, viszont a reform szellemében már korábban csökkentek, sőt megszüntek az előzetes részletes devizahatósági ellenőrzések, ezzel is szabadabb utat adva a vállalatok önállóságának. a tapasztalatok igen kedvezők, csak elvétve fordult elő, hogy valamilyen vállalat megsértette volna az ország devizagazdálkodási érdekeit. a devizagazdálkodás utólagos ellenőrzését természetesen továbbra is fenntartották, és arra ezentúl is szükség lesz.

a március 1-én életbelépő új szabályozás a vállalatok és magánszemélyek számára egyaránt egyszerűsítéseket, könnyítéseket vezet be. az új törvényerejű rendelet és a minisztertanácsi határozat csak azokat a szabályokat tartalmazza, amelyek a szocialista tervszerű devizagazdálkodást maradandóan jellemzik, s így azokat hosszú időn keresztül érvényben kell tartani. más intézkedéseket kivontak a magasszintű szabályozásból, s olyan jogszabályokban rögzítik, amelyeket viszonylag rövid úton a mindenkori körülményekhez igazíthatnak.

/folyt. köv./
16,25/gi

- 36 -

NA-16^{ve}

bb 45. /pénzügyi vezetők ... 1. folyt./gi

gazdálkodásunk alapvető elveinek helyességét bizonyítja, hogy az utóbbi évek a tőkés pénzügyi válság, a nagymérvű infláció, a valuták fel- és leértékelései ellenére is sikerült biztosítani az ország belső ellátásának zavartalanságát, az árszint viszonylagos stabilitását, s valutáris tartalékaink értékállanóságát. ebben döntő része van annak, hogy külgazdasági kapcsolatainknak mintegy kétharmadát a szovjetunióval és a többi szocialista országgal bonyolítjuk le hosszulejártu egyezmények alapján. stabilitásunknak tehát elsősorban a kgst országokkal fenntartott és gyorsan fejlődő gazdasági kapcsolataink a fő forrásai. nagyjelentőségű azonban a fejlődő országokkal és a fejlett tőkés országokkal fenntartott gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztése is. ezen a területen közvetlenül érintenek bennünket a valutáris bizonytalanságok, az inflációs áremelkedések káros hatásai ellen tervszerűen és előrelátóan védekezünk. a nyugati piacon bekövetkezett változások nem értek váratlanul, felkészületlenül. fontos feladat, hogy a nyugati importárak emelkedése ellenére a belső fogyasztói árszintet a tervszerűen megszabott határok között tartjuk, az árszínvonal növekedése az idén ne lépje túl a 2 százalékot. a kormányzati szervek ennek érdekében határozott intézkedéseket tettek, jelentősek az ipar, a külkereskedelem feladatai is. mennyiségileg a tervszerű keretek között kell tartanunk az importot, s az importban érvényesülnie kell a versenynek, amely lehetővé teszi a gazdaságosabb beszerzéseket. fontos például, hogy erőteljesen fokozzuk behozatalunkat, különösen a gépek importját a szocialista országokból. ismeretes, hogy a költségvetés erre az évre több mint tizmilliárd forintot tartalékolta arra a célra, hogy a tőkés árak emelkedése lehetőleg ne gyűrűzzék tovább a fogyasztói árakban. ennél az intézkedésnél a kormányzat természetesen azzal is számolt, hogy nemcsak az importcikkek, hanem a magyar exporttermékek ára is emelkedik a világpiacon, s az így nyert többletnek egy részét igénybe veszi a költségvetés, miközben továbbra is fenntartják a vállalatok exportérdekeltségét. szükséges tehát, hogy a magyar vállalatok a reálisan elérhető áron értékesítsék termékeiket. ma jóval magasabb áron adhatjuk el külföldön a mezőgazdasági termékeket, textilipari, bőripari cikkeket, az alumíniumot, a hengerelt árut és más árukat, mint korábban.

/folyt. köv./
16,30/gi

- 37 -

NA-16^{ve}

bb 45. /pénzügyi vezetők ... 2. folyt./g1

a jól gazdálkodó, előrelátó vállalatok számára a tőkés válság, a tőkés áremelkedések nem járhatnak súlyosabb következményekkel. kellő időben hozzájuthatnak megfelelő információkhoz a tőkés világ pénzügyi folyamatairól, s ha ezeket kellő alaposan elemzik, úgy elkerülhetik a meglepetéseket. arra is módjuk van a vállalatoknak, hogy ugynevezett árfolyam-biztosításokat kössenek arra az esetre, ha valamelyik külföldi valuta fel- vagy leértékelése veszteségeket okozna számukra. ez év január elsejétől a biztosítási formát tovább tökéletesítették, s most már arra is mód van, hogy olyan esetekben is kössenek árfolyambiztosítást, amikor még külföldi partnereikkel nem kötötték meg az üzleti szerződést, csupán kötelező árajánlatot tettek.

a vezető pénzügyi szakemberek elmondották azt is, hogy 1968 óta, a reform gazdasági eredményei nyomán fordulat történt devizahelyzetünkben. a szocialista országokban korábban kialakult eladósodásunk megszűnt, sőt szerény mérvű aktivumunk képződött. tőkés fizetési mérlegünk is évek óta aktív. hazánk hitelképes, a nemzetközi pénzpiacra egész sor hitelaajánlatot kapunk. magyarországi pénzügyi helyzete szilárd; devizakészleteink fedezetet nyújtanak arra, hogy a népgazdaság számára reálisan szükséges importcikkeket beszerezzük, s nemzetközi pénzügyi kötelezettségeinknek mindenkor pontosan eleget tegyünk. a külföldre utazó magyar turisták számára is egész sor kedvezményt vezethettek be az utóbbi időben. a szocialista országokba utazók gyakorlatilag szinte korlátlanul hozzájuthatnak a valutához, s bár lassu és szerény, de folyamatos a javulás a nyugati országokba utazók valutaellátásában is. /mti/

bb 46. megújul a madách imre irodalmi színpadi fesztivál
- a szocialista országok irodalmának fóruma balassagyarmaton

vid bh la

1974. január 28.

a balassagyarmati madách imre irodalmi színpadi napok az amatőr együttesek egyik elismert, tekintélyes találkozója. a fesztivál tíz esztendő fennállása után most megújul. a nógrád megyei tanács, valamint az írószövetség és a népművelési intézet képviselőinek hétfői salgótarjáni tanácskozásán megállapodtak: a jövőben a balassagyarmati fesztivál legyen a szocialista országok irodalmának fóruma. a megbeszélésen részt vett barbara wlechno, a budapesti lengyel kultúra helyettes igazgatója is, aki nyilatkozatában kijelentette: intézménye kész pályázatot kiírni az 1974. őszén megrendezendő balassagyarmati irodalmi színpadi napokra, amelyek keretében sor kerülne a lengyel klasszikus és szocialista irodalom alkotásaiból feldolgozott legsikerültebb összeállításokra. a hétfőn elfogadott megállapodás értelmében a budapesti lengyel kultúra a pályázatot még ez év februárjában közzé teszi. a pályázat ünnepélyes eredményhirdetését július 22-én - lengyelország felszabadulásának 30. évfordulóján - a budapesti lengyel kultúrában tartják. /mti/

- 38 -

NA 1600

bb 47. vietnami misszióvezetők látogatása fehér lajosnál

pá zs bh la

1974. január 28.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese hétfőn - kérésükre - fogadta dang tran ngoant, a vietnami demokratikus köztársaság és nguyen thanht, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjét.

a vietnami diplomaták átadták a vietnami demokratikus köztársaság kormányának és a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló párizsi megállapodás aláírása első évfordulója alkalmából közzétett nyilatkozatát, amelyek megvonják az aláírás óta eltelt időszak mérlegét.

a nyilatkozatokat átvéve fehér lajos miniszterelnök-helyettes egyebek között hangsúlyozta, hogy a párizsi megállapodások a hős vietnami nép és az igazságos harcát mindvégig következetesen támogató testvéri szocialista országok, valamint a vele szolidáris békeszerető és haladó erők történelmi jelentőségű győzelme.

a továbbiakban a miniszterelnök-helyettes a kormány cselekvő támogatásáról, a magyar nép testvéri szolidaritásáról biztosította a vietnami demokratikus köztársaságot és a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányát, az egész vietnami népet abban a harcban, amelyet a párizsi megállapodások valamennyi érdekelt fél részéről történő maradéktalan végrehajtásáért, hazája újjáépítéséért folytat. a magyar népköztársaság a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottságban vállalt tagságával a jövőben is - mint eddig - hozzá kíván járulni a párizsi megállapodások megvalósításához, a tartós béke megteremtéséhez és biztosításához vietnamban. /mti/

bb 48. e m b a r g ó: 18 óráig!

február elején bukarestben ül össze a varsói szerződés honvédelmi bizottsága

tr zs bh hgy la

1974. január 28.

a varsói szerződés tagállamainak honvédelmi miniszteri bizottsága 1974 február elején bukarestben tartja soron következő ülését. az ülésen megtárgyalják a varsói szerződés szervezete katonai szerveinek jelenlegi tevékenységével kapcsolatos kérdéseket. /mti/

- 39 -

NA 1700

abb 49. megrongálódott a komlói zobák-bánya szállítóaknája - személyi sérülés nem történt, az anyagi kár tetemes

vid bh la

1974. január 28.

a komlói zobák-bányában megrongálódott a szállítóakna berendezése és az így támadt üzemzavar fennakadást okozott a szállításban, termelésben. személyi sérülés nem történt, az anyagi kár azonban tetemes. a szállító gép kötelező ellenőrzése és üzemszerű karbantartása közben - vasárnap - üzemzavar keletkezett a 2. számú ellensúlyos gép fékberendezésében. a szállítókas alsó kötele elszakadt, az ellensúly belezuhant az aknába, a kas pedig „ felrepült, „ az akna toronyba. a közelben szerencsére nem tartózkodott senki és így emberéletben nem okozott kárt. az akna megrongálódása miatt nehézségek támadtak a szállításban és ezért csökkentett létszámmal termelt a bányászom. a bányaműszaki felügyelőség szakemberei a helyszínen vizsgálják az üzemzavar okát és körülményeit. a helyreállítás hétfőn megkezdődött, a munka hosszabb időtartamnak ígérkezik./mt1/

bb 50. huszár István látogatása miskolcon

vid bh la

1974. január 28.

huszár István, a minisztertanács elnökhelyettese hétfőn látogatást tett miskolcon.

a borsod megyei pártbizottságon találkozott a megye és miskolc megyei város párt- és állami vezetőivel. a megbeszélésen részt vett többek között dr. Bodnár Ferenc, a központi bizottság tagja, a megyei pártbizottság első titkára, dr. Havasi Béla, a miskolci városi pártbizottság első titkára, dr. Pusztai Béla, a borsod megyei tanács általános elnökhelyettese, Bárczi Béla, miskolc megyei város tanácsának elnöke.

huszár István az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat igazgatóságának miskolci székházában szabad pártnapon találkozott a város dolgozóival./mt1/

- 40 -

16.55 bh

NA 17-25

bb 51. napirenden: borsod megye művelődésügyi helyzete

mm zs bh la

1974. január 28.

a művelődésügyi minisztériumban hétfőn miniszterhelyettesi értekezleten adott tájékoztatást dr. Ladányi József, a borsod-abauj-zemplén megyei tanács elnöke a megye művelődésügyi helyzetéről.

az ország második legnagyobb megyéje jelentős eredményeket ért el a közoktatás és a közművelődés terén a múlt örökségeinek felszámolásában. sokat vállalt a megye közoktatás-politikai párthatározat végrehajtása terén, de vannak még teendőik, problémáik is. a tanácselnök írásos előterjesztése és szóbeli kiegészítése a megye közoktatásáról szólva ismertette az óvodák zsufoltságából és a férőhelyek hiányából adódó gondokat, majd az általános iskolai szakrendszerű oktatásnak az országos átlagnál jobb, borsodi adatait elemezte. a továbbiakban tájékoztatást adott a Lenin kohászati művek szocialista brigádjai által kezdeményezett „ gyermekeink korszerű neveléséért „ - mozgalom eredményeiről, az üzemek és az iskolák kapcsolatáról és a fizikai dolgozók gyermekeinek tanulását segítő akciókról. az oktatási intézmények személyi és tárgyi ellátottságában mutatkozó hiányosságok részletezését követően kifejtette a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység gondjait, majd a megye oktatásügyi helyzetén javító legfontosabb teendőket ismertette.

a megye közművelődésével foglalkozva elmondotta, hogy az elismerésre méltó tartalmi eredményeket meglehetősen mostoha tárgyi és személyi feltételek mellett, nagy erőfeszítések árán érték el. részletesen beszélt a településhálózat szétaprózottságából származó tárgyi feltételek hiányáról, megemlítette, hogy a sok apró település 72 százaléka rendelkezik művelődési otthon jellegű intézménnyel, viszont a megye valamennyi helységében működik könyvtár, ; az olvasók számaránya a lakos-23.6 százaléka, amely jobb az országos átlagnál.

a megye művészeti életét ismertette beszélt a miskolci nemzeti színház tájékoztatásának népszerűségéről, majd a megye irodalmi és művészeti életét irányító nagyjaink című folyóirat tevékenységével és a megyei tanács rendezésében megtartott tokaí író-tábor munkájával foglalkozott.

/folyt. köv./

- 41 -

17.55 bh

NA 18-15

bb 51. /napirenden:.... folyt./ bh

tájékoztatójának végén a megye művelődésügyi helyzetén javító feladatokat részletezve a többi között a közművelődési intézmények korszerűsítését, a személyi és tárgyi feltételek javítását, az óvodai hálózat fejlesztését, valamint az általános iskolai körzetesítés teljessé tételét említette dr. Ladányi József.

az értekezleten részt vett és a vitában felszólalt varga Gáborné, a megyei tanács elnök-helyettese, az országgyűlés alelnöke, deme László, az mszmp megyei bizottságának titkára, buda Gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese és dr. Hetényi György, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője.

dr. Orbán László művelődésügyi minisztériumi államtitkár zárószavában a vitát hasznosnak ítélte: a minisztérium és a megyei tanács kapcsolata jó, a feladatokat közösen kívánják megoldani. a megye közoktatásban és közművelődésben elért eredményei országosan is jelentősek, néhány kérdés /általános iskola, kolégium, óvoda, stb./ kiemelt kezelése további fejlődést hozhat./mti/

bb 54. az egészségügyi dolgozók helyzetéről tárgyalt a szot elnöksége

t sl mm bh la

1974. január 28.

a szot elnöksége hétfőn ülést tartott, amelyen az egészségügyi dolgozók helyzetéről tárgyalt.

az eredeti program szerint az egészségügy területén dolgozó nők helyzetét vitatták volna meg, az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezetének jelentése azonban kitért az egészségügy egészének problémáira, így az elnökség is az ágazat dolgozóinak általános helyzetét vitatta meg és azzal kapcsolatban foglalt állást.

a szakszervezet jelentése mindenképp az ágazat női dolgozóinak helyzetét vizsgálja, s rámutat, hogy a nőpolitikai határozatok végrehajtásának az egészségügy területén különösen nagy a jelentősége, mert az itt dolgozóknak több mint három-negyede nő.

/folyt. köv./

18.00 bh

NA 18¹⁰

- 42 -

bb 54. /az egészségügyi ... 1. folyt./ bh

a nőpolitikai intézkedések végrehajtása sok területen kedvezően érezteti hatását. fokozottan segítik például a nők továbbtanulását. ennek eredményeit jelzi, hogy az orvosok sorában a nők aránya 1964 óta 25-ről 34.3 százalékra emelkedett, csaknem kétharmaduk a szakorvosi képesítést is megszerezte. a szakmai vezetésben elfoglalt helyük azonban nincs arányban képzettségükkel. a megyei vezető kórházak 515 főorvosa közül csupán 32 kerül ki a nők sorából, a szakszervezet szükségességnek tartja, hogy mindenütt tervszerűen készítsék fel a nőket vezető munkakörökre. fontos lépésként értékeli azt a közelmúltban megjelent minisztertanácsi határozatot, amely az egészségügyi szakdolgozók képzési rendszerét beilleszti a magyar iskolarendszerbe. az egészségügyi szakiskola eddig tanfolyam-jellegű volt, nem adott megfelelő képesítést. 1975 őszétől a szakiskolák középfokú képesítést, s egyben továbbtanulási lehetőséget is biztosítanak. néhány szakterületen, mint például az egészségügyi védőnői, a közegészségügyi-járványügyi ellenőri, a gyógytornász, a diétás nővéri, a mentőtisztai, az intézet vezető-nővéri szakképzés főiskolai szinten történik.

a jelentés rámutat, hogy felelősségteljes szakmai munkájuk, családi kötelezettségeik mellett az egészségügyi női dolgozók közül sokan vesznek részt a közéletben. a legutóbbi szakszervezeti választásokon 77 százalékban nők kerültek különböző szintű vezetői tisztségekbe, s jól megállják helyüket. a női dolgozók túlnyomó többségének helytállása, szakmai munkája, emberi magatartása kifogástalan, csak elvétve fordul elő, hogy orvos-etikai vétség miatt panasz érkezik rájuk.

szociális kérdéseket elemezve a szakszervezetek örövendetesen tartják, hogy a negyedik ötéves terv első életszínvonalpolitikai intézkedéseként 1971 júniusában általános béremelést kaptak az egészségügyi dolgozók, s ha hosszú ideig váratott is magára, megkezdődött az egészségügyi intézetek tervszerű felújítása. az egészségügyi intézményekben - vagy legalábbis azok egy részében - nagyobb körültekintéssel foglalkoznak a három műszakban dolgozók, éjszakai ügyeletet ellátó családos anyák helyzetével. ahol a munkaerőhelyzet ezt lehetővé teszi, a gyermekek hároméves koráig mentesítik az anyát az éjszakai munka alól. sokhelyütt törekednek arra, hogy a gyerekes anyák kedvezőbb munkabeosztást kapjanak, helyenként lépcsőzetes munkakezdést vezettek be, amely igazodik a gyermekintézmények nyitvatartásához. a dolgozók munkájának könnyítésére több egészségügyi intézményben takarító gépeket, konyhai robotgépeket, vasalógépeket helyeztek üzembe. ágy-emelő és beteg-emelő készülékek alkalmazásával is kísérleteznek, ezek azonban eddig kevéssé váltak be a gyakorlatban. sok még a megoldandó anyagi probléma is. amit a jelentés ugyancsak szóváltott.

/folyt. köv./

18.06 bh

NA 18¹⁰

- 43 -

bb 54./ az egészségügyi ... 2. folyt./ bh

szóba került az is, hogy az új egészségügyi intézmények tervezői, beruházói igen gyakran nem veszik figyelembe az óvó rendszabályokat, az egészségügyi létesítményekre vonatkozó előírásokat, s így a szociális létesítmények gyakran elmaradnak, kevés a gyermekintézmény, nem mindenütt felelnek meg a követelményeknek a nővér-otthonok.

a szot elnöksége megállapította, hogy az egészségügy fejlesztése a egész társadalom ügye, életszínvonal-politikánk egyik kiemelkedően fontos része. a dolgozók egészségügyi ellátása hazánkban jelentősen fejlődött, az igények azonban a jelenleginél magasabb színvonalu ellátást kívánnak. az elnökség állást foglalt abban, hogy az v. ötéves terv során különösen nagy figyelmet kell fordítani az egészségügy fejlesztésére, a nemzeti jövedelemnek megfelelő részét kell fordítani e célra.

a szot elnöksége megállapította, hogy az egészségügy területén dolgozók emberi magatartása általában megfelel a társadalmi követelményeknek. az erkölcsi követelmények további fokozása mellett arra kell törekedni, hogy a jövő népgazdasági tervei intézkedjenek az egészségügy területén dolgozók megfelelőbb anyagi elismeréséről, munkafeltételeik, életkörülmények további javításáról.

további napirendi pontként az elnökség meghallgatta és tudomásul vette az európai szakszervezeti vezetők genfben megrendezett találkozójáról, a 11. európai regionális konferenciáról és a szakszervezeti világszövetség végrehajtó irodájának üléséről szóló tájékoztatókat.

az elnökség a chilei nép harcának segítésére február 12-re az szvsz végrehajtó iroda döntésének megfelelően állást foglalt abban, hogy szolidaritási akciót kezdeményez./mti/

..-

- 44 -

18.15 bh

Nr 18²⁰

bb 52. hétfői ibusz ut Londonból budapestre - a külföldi ibusz irodák vezetőinek tanácskozása

i kg/tr sl gi la

1974. január 28.

a külföldi ibusz irodák vezetőinek tanácskozása kezdődött hétfőn budapesten. a többnapos megbeszélésen az idegenforgalom további fellendítésének lehetőségeit vitatják meg. szó lesz például arról, hogy az iroda szervezésében hazánkba látogató külföldieknek a fő idegenforgalmi centrumokon, budapesten és a balatonon kívül milyen más vidékeken kínálhatnak üdülést.

az ibusz-nak európa 11 országában van irodája, legutóbb párizsban és bécsben nyílt új helyisége, idén pedig a moszkvai irodát korszerűsítik. a külföldi irodák propaganda és szervezőmunkája is hozzájárult, hogy az elmúlt évben 450 000 külföldi járt az ibusz-szal magyarországon. a turistáknak nyújtott idegi programok között újdonság például az elő- és utószezonban hétfői repülőkirándulás Londonból budapestre. a vikendet a londoni ibusz iroda szervezi. a kölni irodánál pedig új szolgáltatásként balatoni jacht-üdülésre jelentkezhetnek a nyugat-németek. a moszkvai ibusz iroda a magyarország iránt mindinkább növekvő érdeklődés miatt kibővíti az utazások választékát. ez évben előreláthatóan többek közt győr-sopron és kőszeg megismerése is szerepel a programokban. /mti/

..-

bb 56. elutazott budapestről a bolgár pártmunkás küldöttség

/tm zs gi la

1974. január 28.

hétfőn elutazott budapestről a bolgár kommunista párt központi bizottságának pártmunkás küldöttsége, amely az mszmp központi bizottságának meghívására január 21-28. között zseljazko kölevnak, a bkp kb osztályvezető-helyettesének vezetésével tartózkodott hazánkban. a delegációt fogadta biszku béla, a politikai bizottság tagja, a kb titkára. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren varga péter, a kb osztályvezető-helyettese bucsúztatta. jelen volt sztoio sztajev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

..-

18,20/gi

- 45 -

Nr 18²⁵

bb 57. felhasználható: 19 óra után!

Mindenki névnapja iregszemcsén

vid. gi hgy

1974. január 28.

figyelemreméltó kezdeményezést honosítanak meg az iregszemcsői bartók béla községi művelődési házban. az öregek és a fiatalok klubja tagjai számára minden évben egyszerre megrendezik a „mindenki névnapját”, a „batus”, ünnepségen házi enni- és innivalóval kínálják egymást, s a legjobb rigmusmondók és bartók béla egykori „nótafáinak”, utódai mondanak verses, dalos köszöntőket.

ebben az évben január utolsó hétfőjén, károly napján ünnepelték meg mindenki nevenapját. a mulatságon bögös gyuláné, a művelődési ház igazgatója töltötte be a háziasszony tisztét. /mti/

bb 55. elhunyt kvasz andrás

/pá gi la

1974. január 28.

kvasz andrás, a magyar repülés úttörője, az 1910-es évek híres-pilótája 91. évében, január 27-én elhunyt. temetéséről később intézkednek. /mti/

bb 53. finn baráti est székesfehérváron

vid bh la

1974. január 28.

a székesfehérvári magyar-finn baráti kör hétfőn este tartotta idei első rendezvényét székesfehérváron, a városi tanács klubjában. „finnország multja és jelene”, címmel ulla hauhia lektor tartott előadást, melyet a mai finnország életéről készült film vetítése követett. a baráti esten a székesfehérvári vasvári pál gimnázium irodalmi színpada mutatta be új műsorát, a diákelőadók pedig finn költők verseit tolmácsolták. /mti/

18.30 bh

M 1900

vbb 58. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig!

bh la

1974. január 28.

32. tizkilós vadmacska
33. baranyai tanácsok
34. jól telelnek az őszi vetésű növények
35. hejőcsabai cementgyár
36. népgazdaságirányítási tanfolyam
37. a kpm és az építő szakszervezet vezetőinek megbeszélése
38. emlékbizottság a mogyoródi csata megünneplésére
39. a budapesti képviselőcsoport látogatása a medicor műveknél
40. munkaidőcsökkentés a belkereskedelemben
41. magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseré tárgyalások
42. szolidaritási nagygyűlés szekszárdon
43. műszaki nevelési tanácskozás kecskeméten
44. bachman zoltán kiállítása
45. pénzügyi vezetők tájékoztatója az ország deviza helyzetéről
46. madách imre irodalmi színpadi fesztivál
47. vietnami misszióvezetők látogatása fehér lajosnál
48. bukarestben ül össze a varsói szerződés honvédelmi bizottsága
49. megrongálódott a zobák-bánya szállítóaknája
50. huszár istván látogatása miskolcon
51. borsod megye művelődési helyzete
52. ibusz ut londonból budapestre
53. finn baráti est
54. a szot elnökségének ülése
55. elhunyt kvasz andrás
56. elutazott a bolgár pártmunkásküldöttség
57. mindenki névnapja
58. hír jegyzék

/mti/

bbc 59. időjárásjelentés

bh la

1974. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

tovább tart az enyhe idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párás idő. elsősorban reggel és délelőtt egy-két helyen köd. néhány helyen futóeső, a hegyeken kisebb havazás. napközben megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 5, plusz 10 fok között. /mti/

18.53 bh

M 1905

bb 60. új kollégium épül mezőkövesden

vid. gi la

1974. január 28.

Borsod megye „Legfiatalabb” városában, mezőkövesden a megyei tanács a korábbi években az egyik általános iskola felső tagozatában olyan képzési rendszert vezetett be, ahol elsősorban a természettudományos tárgyak oktatásával foglalkoznak. A jellegzetesen aprófalvas településű megye községeiből itt foglalkoznak azokkal a munkás- és paraszt származású fiatalokkal, akik ezekben a tantárgyakban az átlagosnál jobb eredményt mutatnak fel.

A gyermekek az általános iskola utolsó két osztályát végzik a mezőkövesdi iskolában.

A megye minden területéről érkezett gyerekek elhelyezésére új kollégium épül mezőkövesden, melynek terveit hétfőn adták át az illetékeseknek. A Borsod megyei tanács tervező vállalatánál készült tervek szerint a mintegy nyolcmillió forintos beruházással létesülő százhusz fős kollégiumot a gimnázium szomszédságában, a város új lakónegyedében helyezik el. Az építkezést még az idén megkezdik, s a tervek szerint a negyedik ötéves tervben átadják az új kollégiumot rendeltetésének. /mti/

ább 61. közlekedési balesetek

i ms pá h la

1974. január 28.

Hétfőn este negyed 8-kor Budapesten a VIII. kerület Baross utca 87. számú ház előtt egy motorkerékpáros csak nagy ügyel-bajjal tudta elkerülni, hogy el ne üssön egy járókelőt. Eközben utasa, Jelen András 17 éves tanuló leesett a járműről. A mentők agyrázkódással és többszörös töréssel kórházba szállították.

Piliscsaba főutcájában ugyancsak hétfőn - fának út között egy személygépkocsi. A rajta utazó Lucer Károly 23 éves festő és Tol József 45 éves lakatos a mentőkórházba került. /mti/

20.55 bh

Ma 21¹⁰

bb 62. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

bh la

1974. január 28.

59. időjárás jelentés
60. új kollégium
61. közlekedési balesetek
62. hír jegyzék
/mti/

-- v é g e --

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: Burján Sándor
ügyeletes szerkesztő: Halasi György
szerkesztő: Lakatos Erzsébet

- 49 -

20.57 bh

Ma 21¹⁵

vmai adásunkat zárjuk, 62 hírt adtunk!

Jóéjt kíván: mti telex

21.00 bh